

Banger Tereddütlü Bir Gece Geçirdi

Haber Doğru Çıktı

Limanımızın Deniz Tezgâhları Da Sönüyor

Bunun Başlıca Sebebi; Pirede Türk Kömürünün (6-8), Burada ise 12 Liraya Satılması Gibi Garabettir

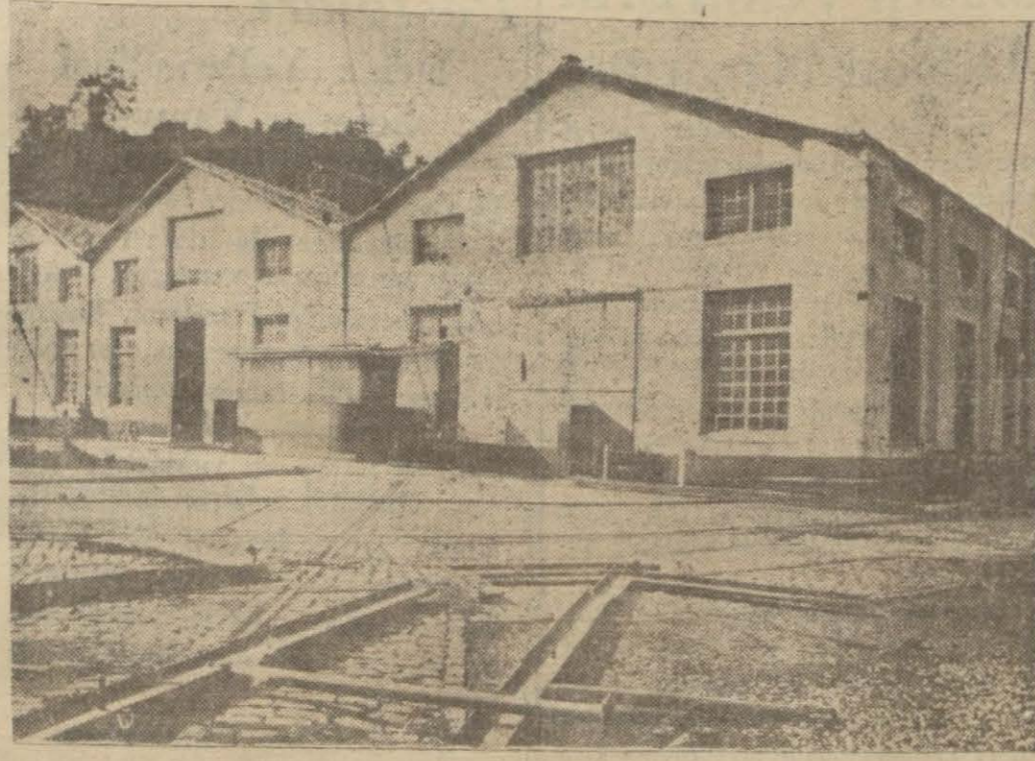
Tezgâh Sahiplerinin Dedikleri

İki gün evvel mühim bir meseleden bahsettik. Evvelce boğazdan geçen vapurlardan çoğu bizim havuzlarda tamir edilirken son zamanlarda bu mühim varidat membainin Varna ve Pire limanlarındaki tersanelere geçtiğini anlattık.

Yaptığımız etraflı tetkikat bu bahsin şumullü ve ehemmiyetli bir mevzu olduğunu gösterdi. Vaziyeti izah edelim:

Bulgarların Varnada kurdukları yeni tersane ancak kendi gemilerine kifayet edebileceği için bizi yalnız bir noktadan alâkadar eder. Eskiden bizim tersanelerde tamir gören Bulgar gemileri bu yüzden şimdi uğramaz olmuşlardır. Halbuki beri tarafta Pire tersaneleri mühim bir rakip vaziyetine geçmişlerdir. Yunan ve Bulgarların bu bahse fevkalâde bir ehemmiyet vermeleri doğrudan doğruya bir milliyet işinden doğmuştur. Vapurların Türk tersanelerinin elinden kurtarmak gayesile bu işe sarılmışlar ve az zamanda Pire limanında birkaç tersane kurmuşlardır.

Bugün gerek Denizyollarının,

İstinye fabrikasına bir bakış

gerek İstinye Şirketinin tersane ve tezgâhları mükemmeliyet itibarıyla ötekilerden farkıdır. Yapılan iş ve alınan ücret noktasından da esaslı bir fark göze çarpmıyor. Fakat gemi sahiplerine tamir işlerine taalluk eden hususlarda Pireyi tercih ettiren bazı amiller vardır. Bir kere Yunan parası

kıymet itibarıyla bir hayli düştüğü için tamir ücretleri orada bizden daha ucuzdur. Saniyen, Pirede vücuda getirilen serbest muntaka, gemilerin durması için hiç bir kayıt ve şart koşulmaması dola-

(Devamı 9 uncu sayfada)

Sevdiğim Kadın

Çok Heyecan Veren, Meraklı Bir Zabıta Romanıdır

Fasta Harekât

Fransızlar Yine Bir Hayli Kan Döktüler

Rabat 1 (A.A.) — Jeneral Jiro'nun seyyar grubu, sabahleyin Tinduf'u işgal etmiştir. Bu suretle Şerif imperatorluğunun vahdetini temin eden (1934) harekâtı bitmiştir. Bu harekât, sahranın henüz Fransız nüfuzu altında bulunmayan son vahesini Fransa'ya temin suretile Şarki sahranın tamamen sulha erştirilmesi harekâtını kolaylaştıracaktır.

Cenubî Amerikada

Yeni Bir Muharebe Olacak Gibi

Vaşington, 1 (A.A.) — Amerika ihtiyat zabıtlarından birçokları Kolombiya hükümeti hizmetine girmek üzere istifa etmişlerdir. Kolombiya hava ordusunun hazırlanması, Peru ile bir ihtiyat endişesinden doğmaktadır.

Almanyanın Amerikaya Borcu

Vaşington 1 (A.A.) — Alman hükümeti, 3 nisanda işgal vesair masarifi olarak Amerikanın istediği (50) milyonluk borca mahsuben (1.250.000) dolar vereceğini Amerika hükümetine bildirmiştir.

Karardan Sonra Sordu: Şimdi Ne Yapacaklar?

İnsül Dün Mahkeme Huzuruna Çıkarılmıştı, Kararı Dinledikten Sonra Vaziyeti Anlamamıştı. Hep Bunu Soruyordu

Serbestsin, Diyorsunuz, Fakat Gemiye De Aydet Edebilir Miyim Acaba?

Serseri milyoner dün gece uyuyabilirdi rüyasında muhakkak, arasında inkitalar geçiren bir filmin başlıca üç sahnesini görmüş olacaktır.

Limanın sularını yarararak koşup gelen bir motör, içinde bir sivil, iki üniformalı memur.

Sonra vapurun küçük salonunda kısa bir muhavere:

— Türk kanunu vaziyetinizin tesbitini Türk mahkemesine bırakmıştır. Sizi, hakkınızda karar verecek olan, mahkemenin huzuruna götürmekle mükellefim!

— Ne vakit?
— Hemen şimdi!

Serseri milyonerin kafasında bir oğultu var. Gözleri puslu ve yağmurlu havanın altında limanın sularını pek bulanık görüyor. Fakat filim tekrar aydınlanmaya başlamıştır:

İşte yine teminki motör, teminki üç memur, fakat bu defa kendisi de aralarında. Bir dakika,

İnsül mahkemesinde, tercüman vasıtasıyla sorguya çekilirken

iki dakika, üç dakika. Sonra bir rıhtım. Bir dizi üniforma ve kalabalık! Derken sarı yeşil kuşaklı nefti bir otomobil ve köprüden başlayarak dar sokakların arasında devam eden bir seyahat!

Serseri milyoner yatağında küçük bir ihtilâf geçiriyor. Bu, sıkıcı bir rüyadır. Ah bir uyanabilse. Bütün bunların fasılasız heyecanlarla yorgun düşen cümle asabiyesinden doğmuş birer hayal (Devamı 11 inci sayfada)

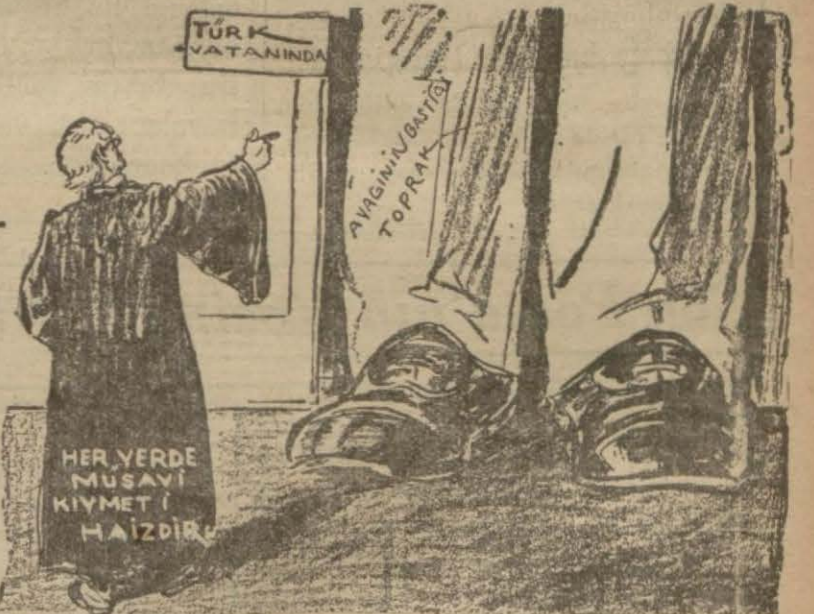
Neden Müteessir Olmalı? İstanbul'dan Çemişkezeğin Ne Farkı Var?

Nâzım Beye yeni bir vazife verildi senelerden beri Elektrik Şirketinde Hükümet Komiseri olarak çalışmıştı. Şimdi Beyazıt Vilâyetinde fen memurluğu yapacaktır.

Biz bu haberi işidenler arasında: — Gitmez, diyenler bulduğuna duyduk ve şaşık:

— Neden?
— Çünkü yıllarca Türkiye'nin en kalabalık şehrinde yaşamıştı, apartmanından, otomobilinden, eğlencesinden istifade etmişti. Şimdi buradan alınarak en ıssız bir vilâyetimize götürülünce kendisini yapayalnız hissedecektir, bu, hakkında verilmiş bir tevbih kararına benzer.

Biz, bu karar bir tevbih midir, değil mi ve niçin verilmiştir? Bilmiyoruz, yalnız çok kuvvetli bir muhakemeden çıktığına kani bulunuyoruz. Aynı zamanda Nâzım Beyin yeni vazifesine de gitmek istemeyeceği dü-

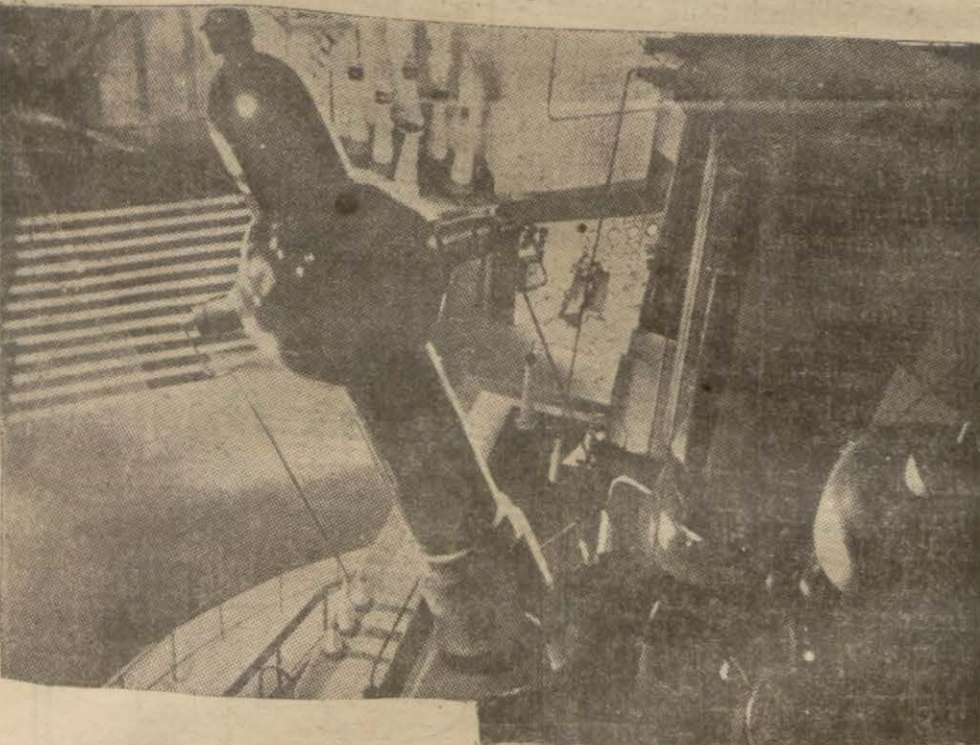
şüncesine de iştirak etmiyoruz. Muhakkak vatanına hizmet etmek isteyen bir adamın gözünde İstanbul Çemişkezekten farkı olmadığını düşünecektir. Hepimiz hayatımızın sonuna kadar kaloriferli oda ile maroken koltukta oturacak değiliz ya?

En büyük memurlarını en muvafakiyetli işlerinin ferdasında hükümet merkezinden alarak staj için (Trablus) gönderen Musolininin prensibinden sağlam bir düşünce yok değildir.

İstanbul'dan Ankarayı Seyredebilecek Bir Alet

“Sandalyenizden Cihani Görebilirsiniz,”

Bu Aletle İstikbalde Muharebe Fi'len İmkânsız Bir Hale Gelecek Gibidir.

Televizyon tesisatını ihtiva eden bir Laboratuvar

“Televizyon bugün bir haklıktır. İstenilen bir resim telsiz telefon vasıtasıyla bir şehirden diğerine gönderilebilir. Bu, bir emrivakidir. Fakat fen sahasında e'de edilen bu muvafakiyet kâfi değildir. Bir şehirde oturan bir adamın diğer bir şehirde olup biten hareketli vak'aları da, dürbinle görür gibi görmesi, seslerini işitmesi lâzımdır. Ve bu henüz yapılamamıştır. Ya'nız Sandey Ekspres gazetesi iddia ediyor ki, İngiliz mühendisleri bu sahada da muvaffak olmuşlar ve bizat kendi muharrerile-

rinin önünde bir tecrübe yapmışlardır. Muharrir bu tecrübe esnasında kullanılan aletleri sıralararak gizli tutmaktadır, fakat tecrübenin maniyetini anlatmaktadır. Vordığı tafsilât şudur:

Londra, mart (Sandey Ekspres'in hususî muhabiri) — Dün birkaç sene içinde hayatı baştanbaşa değiştirecek bir harikaya şahit oldum.

Ben, cihanda televizyon vası-

(Devamı 9 uncu sayfada)

Halkın Sesi

Barut Fıçısına
Ateş Vermek
Meselesi..

İnkâr edilemez ki Avrupada siyasî vaziyet gün geçtikçe garip şekiller arz ediyor. Bilhassa İtalya Başvekili M. Musolininin sözleri yeni korkulara sebep oldu. Bu vaziyet karşısında halkın fikirlerini öğrenmek fena olmayacaktır. Bu fikir ve mütalaaları şu satırlarda okuyacaksınız:

Hasip B. (Çemberlitaş Turan kirasethanesi) — M. Musolini, Faşizmin görülecek daha birçok işi vardır. Herhalde baruta ateş vermek istemeyiz, diyor. Bu sözlerde hem kaçan, hem de davul çalan bir adam edası var. Açıkta açığa biz sulhçüyüz, kat'iyyen harp etmek istemeyiz, kimse'nin toprağında gözlerimiz yoktur, diyemiyor. Bu lâstikli diplomat lâfından artık bıktık usandık.

Avadis Efendi (Tavukpazarı No 17) — M. Musolini Fransız gazetesine beyanat verirken: " — Fransızlarla münasebetimiz iyileşiyor. Amma bu iş lâfla olmaz, on beş senedenberi muallakta kalan işler halledilmelidir. Faşizm henüz vazifesini bitirmemiştir. Sulh içinde daha çok şeyler yapacağız, herhalde baruta ateş verecek biz değiliz," diyor. Ciddi iş isteyen M. Musolininin bu sözlerinde vuzuh ve sarahat yoktur. Her diplomat Türk ricali gibi açık söz'ü ve özlü olsa dünya sulhu uzun müddet emniyet altına alınmış olur.

Süleyman Bey (Sultanahmet Çatlıkapı 1) — Musolini yine söz atıyor, dilile Fransayı işlemeğe istiyor. Biz Fransızlarla dostuz amma on beş senedenberi muallakta duran işler bir tür'ü halledilemedi. Biz sulhu kundaklamak istemeyiz. Çünkü faşizmin görececek birçok işleri daha vardır, diyor. Ben bu sözleri çok diplomatça buluyorum.

İsmail Efendi (Cihangir Eşekarıtan Yokuşu 71) — M. Musolini dünya diplomatları içinde en çok söz söylemesini seven bir zattır. Fakat sözleri hep rümuşludur. Bu diktatör birçok şeyler söyler, fakat bunların birçokğunun manası kelime perdeleri arkasındadır. Bence diplomatlar ya oldukları gibi görünmeli veyahut göründükleri gibi olmalıdırlar. Musolinin son sözü de açık değildir.

Azılı Bir Hırsız

Birçok hırsızlıkların faili olduğundan uzun zamandanberi zabıtaca aranmakta olan azılı hırsızlardan Kürt Hüseyin nihayet evvelki gece Beyoğlunda Vişne sokağında saklandığı evde yakalanmıştır. Hüseyinin çaldığı eşyalardan bir çoğu bulunarak müsadere edilmiştir.

Yeni Üniversite Hocaları

Üniversite için angaje edilen bir kimya ve bir de arkeoloji profesörü bu ay ortalarında Almanyadan şehrimize geleceklerdir.

DAHİLİ HABERLER

Yol Parasını Vermiyenler
İlkbahar Postası Olarak Çalışmaya
Gönderiliyor

Yol parasını ödemiyenlerin, vilâyet hududu dahilindeki yollarda bedenen çalıştırılacakları karar iktizasıdır.

Öğrendiğimize göre 933 senesine ait yol parasını vermiyerek bedenen çalışmayı kabul edenlerin miktarı bütün vilâyette (3,665) kişidir. Bunlardan sonbahar postası olarak sevkedilen 2316

kişi Çatalca yolunda çalışmaya başlamışlardır. Nafia Başmühendisliği; geri kalan 1349 kişiyi de bu ay içerisinde İlkbahar postası olarak yollara sevkedecektir. Hariç vilâyetlerde bedenen çalışanların adedi İstanbul nazaren çok fazladır. Şehrimizde 3-4 bin arasında tahvül eden bu miktar, bazı vilâyetlerde 40 bine kadar çıkmaktadır.

Kuyruk
HırsızlarıŞehrimizde Üç Kuyruk
Hırsız Yaka'landı

İstanbul polisi bir müddettenberi bir kuyruk hırsızlarının peşinde idi. Hayret etmeyiniz, bu hırsızlar, para, mücevher, eşya ve saire hırsız değildi. İşleri, güçleri yalnız kuyruk çalmaktı ve bu işi de şöyle yaparlardı:

Gündüz akşama kadar çalışan arabacılar akşam üzeri beygirlerini tımar edip ahırlara koyduktan sonra kuyruk hırsızları, gece yarısı ahırları ziyaret eder, arabacıların kuyruklarını diplerinden keser, ertesi gün bunları satarlardı. Bu suretle de beygirler kuyraksuz kalırlardı.

Arabacılar bu adamların yakalanması için polise müracaat etmişler ve polisler de bu hususta tedbir almışlardı, Fakat kuyruk hırsızları çok kurnaz davranışları için yakalamak mümkün olamıyordu. Nihayet evvelki gece Arap camii civarında arabacı Mustafa Ağanın ahırına giren bu kuyruk hırsızları tam beygirlerin kuyruklarını keserlerken yakayı ele vermişlerdir. Bunlar Cevat, Nesim ve Hakkı isminde üç kafadardır. Bütün kuyruk hırsızlıklarının bunlar tarafından yapıldığı da anlaşılmıştır.

Şehir Meclisinde

Şehir meclisi dün öğleden sonra saat on dördte nisan toplantısına başladı ve birinci reis vekili Sadettin Ferit Beyin riyasetinde toplandı. Ruznamesinde mühim şeyler yoktu. Yalnız şehir içinde çürük ve bozuk yapımlar satıldığı için hazırlanmakta olan zabıtaî belediye talimatnamesine bu hususta maddeler konulması hakkında bir takrir vardı. Bu takrir nülkiye encümenine havale edildi ve perşembe günü toplanmak üzere toplantıya nihayet verildi.

Maarif Vekili B. in
Dikkat Nazarına

Bundan iki ay kadar evvel, yarı ders senesi olduğu halde, İstanbul kız lisesinde bazı derslerin tamamile muallimsiz olduğuna işaret ettik.

Halbuki hayretle öğreniyoruz ki; ders kesimine iki ay kalmasına rağmen aynı mektebin lise kısmında bazı dersler hâlâ boş geçmektedir. Nitekim senebaşındanberi boş kalan riyaziye dersleri için şimdiye kadar hiçbir muallim tayin edilmemiştir. Alâkadarlardan bu bahis üzerine aldığımız malumat bizi ahbütün hayrete düşürdü:

Riyaziye hocası rahatsızlığı dolayısıyla senebaşında mezuniyet almış. Şimdi soruyoruz; muallim hasta olduğu için dersler tamamen boş mu kalır? talebe muallime verilen mezu-niyetin bitmesini mi bekleyecektir? Acaba, diğer mekteplerde vaziyet nasıldır? Maarif Vekâletinin ehemmiyetle nazardikkatini çeliyoruz.

24 Saatin
Hâdiseleri

Son yirmi dört saat zarfında şehrimizde üç kişi fazla sarhoş olarak yakalanmış, üç yangın çıkmış, bir otomobil kazası olmuş birkaç tane de hırsızlık hâdisesi kaydedilmiştir. Ayrıca şu hâdiseler de vukubulmuştur:

* Çubukluda yol inşaatında çalışan amele Mustafa, iş yüzünden çıkan kavga neticesinde arkadaşları Mehmedî taş ile başından ağır surette yaralanmıştır.

* Arabacı Alinin idaresindeki bir yük arabası, Sarıyerden geçerken 60 yaşlarında Şevket Efendi isminde bir ihtiyara çarparak ağır surette yaralanmıştır.

* Hamal Tahir ve arkadaşları Mehmet, Beyazıtta bir alacak yüzünden çıkan kavga neticesinde İsmail itminde birini bıçakla yaralamışlardır.

İstanbul-Pire
PostalarıDeniz Yolları Yeni
Seferler Yapıyor

Aldığımız malumata göre; Devlet deniz yolları idaresi Pire ile İzmir arasında doğru postalar temine karar vermiştir. Bunun için İskenderiye-Pire-İzmir hattında işleyen vapurlardan ayrı olarak iki vapur tahsis edilecektir.

Bu postalar, bilhassa hayvan ihracat mevsimi yaklaştığı için çok müsait telâkki edilmiştir. Deniz yolları idaresi; yeni hattın açılması hazırlıklarını bitirmek üzere. Pire - İzmir postalarına mayıs ayı içerisinde başlanacağı haber veriliyor.

M. Malche Cumartesi
Gidiyor

Maarif Vekâleti müşaviri profesör M. Malche dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiştir. Profesörün mukavele müddeti bittiği için cumartesi günü memleketi olan İsviçreye dönecektir. Üniversite rektörü Dr. Neş'et Ömer B. M. Malche şerefine bir veda ziyafeti verecektir.

16 Mart Şehitleri İçin Abide

Belediye bütçesinden yüz bin lira ayrılarak Reisiçümhur Hz. için Büyükdada Dilde bir köşk yaptırılacaktır.

Gazi Hz. belediyenin mali müşkülât içinde bulunduğunu gözönünde tutarak, böyle bir köşk yapılmasından sarfınazar edilmesini ve bu paranın diğer şehir işlerine sarfını arzu buyurmuşlardı.

Aldığımız malumata göre bu tahsisatın 50 bin lirası Şehzadebaşında 16 Mart şehitleri için bir âbide inşa ettirilecektir. Âbide bu yaz yapılacaktır. Yine aynı para ile Cumhuriyet bayramında toprak alma merasimi yapılması dolayısıyla Cumhuriyet meydanı adını alan Beyazıt meydanına bir âbide dikilecektir.

Günün Tarihi

Balkan Konferansı
Ve Misak

Atina, 1 (A.A.) — Reisiçümhur M. Zaimis Balkan konferansı murahhasları şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir. Son içtima salı günü Olimpiyat sityatômunda yapılacaktır. Dünkü içtimada, M. Papanastasyo Balkan misakının bir Balkan ittifakı suretinde inkişaf için konferans mesaisine ehemmiyet verilmesi lüzumunu bildirmiştir.

Kastamonuda muzır Hayvan
Mücadelesi

Kastamonu, 1 — Dört aydanberi vilâyette bu kazasın devam etmekte olan muzır hayvan mücadelesi bitmiştir.

Diğer taraftan mill'et mekteplerinin imtihanlarına da başlanmıştır.

Tütün Kongresi İçin

Dün, Ticaret odasında Ankarada toplanacak tütün kongresi için bir toplantı yapıldı. Hafta içerisinde bırakılan bu toplantıya, İhbaris idaresi tarafından yerli ve ecebi kumpanya mümessillerinin de iştiraki temin edilmiştir.

Kongrede tütüncülüğümüzün inkişafı çareleri ve müstahsille alıcısı arasındaki münasebatın daha iyi bir safhaya konulması hususunda bazı temenniler tesbit edilecektir.

Fethi Bey Londrada

Londra, 1 (A. A.) — Türkiyenin yeni sefiri Fethi Bey, dün Parisden buraya gelmiş ve istasyonda karşılanmıştır. Fethi Bey "memleketimi İngilterede temsil etmekten memnunum. İki memleket arasındaki münasebatın çok dostane olmakta devam edeceğini ümit ederim," Demmiştir.

Merkez Bankası Umumi
Heyeti

Merkez bankası idare meclisi, umumi hissedarlar heyetini fevkalâde olarak toplanmaya davete karar vermiştir.

Bu fevkalâde toplantıda nizamnamenin bir maddesi değiştirilecektir. Aynı zamanda banka heyeti umumiyesi alelâde olarak ta içtima edecektir.

Maliye Kursları Kalıyor

Maliye memurları için açılacak ihtisas kurslarının yeni nâli kanunların hazırlandığı şu sırada çalışmasının muvafık olmayacağını İstanbul maliyesi Maliye Vekâletine bildirmiştir. Kursların Hazirana kadar tehir edilmesi muhtemeldir.

Müşabaka
İmtihanı

Pake vapur kumpanyası, bir Türk talebesini kendi hesabına Marsilya Ticaret mektebinde leyli olarak okutmak istediğini İktisat Vekâletine bildirmiştir. Bunun üzerine İktisat Vekâleti bir müşabaka imtihanı açılması için şehrimiz Yüksek İktisat ve Ticaret mektebine emir vermiştir.

Seçilecek talebe eylüde Fransaya gönderilecek, 2 senelik tahsilden sonra yerine başka bir talebe gönderilecektir. Kumpanya bu hususta bütün masrafları taahhüt etmiştir.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

— N o Hasan Bey ayakkabılarını paket yapıp nereye gidiyorsun böyle?..

— Bir eskici bulup tamir ettirmeye mi?

... Yoksa beş on kuruş mukabilinde birise satmaya mı?

Hasan Bey — Hayır azizim! Ben bu ayakkabıları tam yirmi senedir giyiyordum!

— Müzede eski ayakkabıların teşhir edileceğini öğrendim, şimdi oraya götürüyorum.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

Hergün

Başkaları
Ne
Diyorlar?

Ecnebi Şirketler
Fatih Rifki

"Bugün vaziyet yalnız bir türlü değil, iki türlü değişmiş olduğunu hemen söylemek isteriz: Evvela milli hakları himaye edebilmek için her türlü nüfuz ve salâhiyetleri olan bir devlet vardır. Sonra da en ince zannolunan birçok işler bilfiil Türkler tarafından idare olunmaktadır. Memleketinde hiç bir ecnebi başkasından daha az düzgün işlemeyen ve kadrosu içinde bir tek yabancı bulunmayan bankalarımız vardır. Demiryollarımız Türklerin idaresindedir. Fabrikalarımızın en yüksek teknik adamlarından en basit hizmetlerine kadar hepsi türk-türler. Daha birçok işletmeler doğrudan doğruya türkler tarafından muvaffakiyetle idare olunmaktadır.

Bazı fabrikalarımızda senelerce kalmayı lâzımgeldiği zannolunarak celbolunan mütehassıslardan birçoğunun yerine, bir sene içinde Türkler konulabilmektedir.

"Bizim ilim, ihtisas ve ihtiyaç hissedildiği vakit nekadar az taassuplu olduğumuzu müesseselerimizdeki ecnebi mütehassısların ispat etti. Üniversitemize birçok ecnebi profesör getirdik. Ziraat Enstitümüz aynı suretle ıslah edilmiştir. Fakat Türk vatandaşının görebileceği ve başarabileceği işlerin herhangi bir müessesede Türk olmaları verildiğini görmek, en sert milli hislerimize rağmen, bizde olmaları bir taassubun o müessesede devam etmekte olduğuna hükümlenmesini icap ettirir.

Hiçbir mantık sebebiyle izah olunması mümkün olmayan, bu, eski gayri tabiiyetler bakiyesinin kendiliğinden düzeldiğini görmek bizi hakikaten memnun edeceğine şüphe yoktur.

Hâkimiyetmilliye

Nisan Balığı

Sadri Etem

Bir Alman gazetesi yazıyor: Japonya bize 200 milyon liralık kredi açacakmış, bu haberi bizim gazeteler neşretmekte acele ettiler, bu haber tam 1 nisanlık haberi.

Nisan balığı uydurmak için kafasını patlatan ve acıp havadis arayan gazeteler için bundan daha güzel bir balık bulunamazdı.

Hem bakınız balık bir tane değil, birçok, oltaya corum oldu. Sayısına bereket...

Varan bir: Japonya bize 200 milyon liralık kredi açmış!

Varan iki: Biz Japonya'ya donanma yaptırmak için sipariş vermişiz.

Varan üç: Akdenize işleyecek iki vapur ısmarlamışız.

Varan dört: Türkiye bu borcun yüzde seksenini Japonya'ya tediye edecekmiş.

Varan beş: Geri kalan hesaplar Anadolu'da pamuk ve meyva yetiştirmek için Japonlara verilecek imtiyazla kapanacakmış!

Varan altı: Bu haberi İngiltere Mısır'daki ve Hindistan'daki pamuk istihsalâtına bir derbe telâkki ediyormuş!

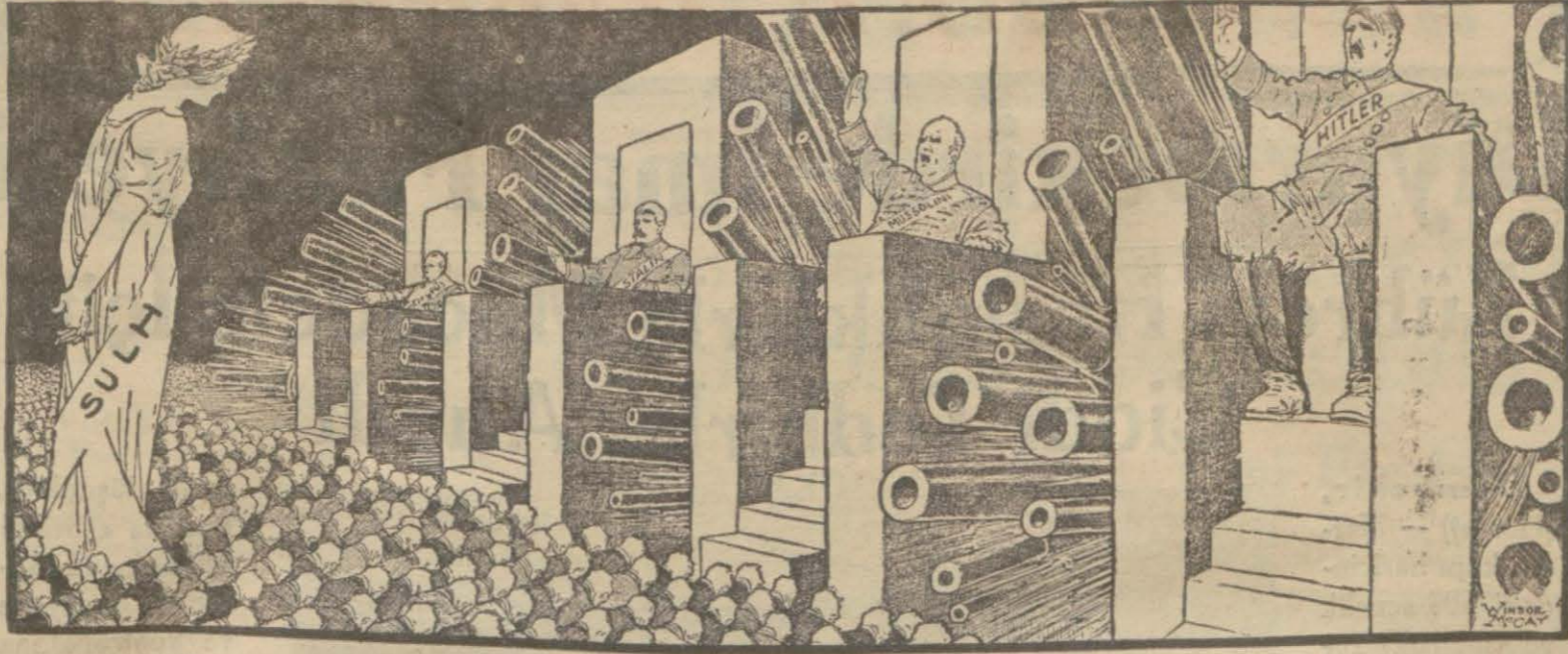
Varan yedi: İngilterenin Ankara ticaret mümessili Sir Harold Woods şarkı Akdenizde hasil olan bu Japon tehlikesinden doğan vaziyeti anlatmak üzere derhal İngiltere'ye gitmiş..

*

Bu haberlerin biri bir senenin nisanını dolduracak kadar zengin, dolgun ve şişmandır.

- Valut -

Resimli Makale

Dünyanın her tarafında herkes için ve her zaman için ehemmiyeti haiz hâdiseler cereyan etmektedir. Tarihçiler derler ki, insanlar yaşadıkları devri görmezler. Üzerinden uzun bir zaman geçmedikçe vakıalar hakkında hüküm verilemez. Filhakika biz insanlar böceklerle benzeriz. Böcekler yalnız kendi gözleri önünde cereyan eden şeyi görürler. Ufukları dardır. Biz de ancak önümüzde olup

bitenleri görüyoruz. Fakat dünyayı alt üst eden değişikliğe o kadar yakınız ki, manzarayı bütün heyetle göremiyoruz. Bugün Avrupayı, dünyayı tehdit eden tehlikeye de, bu noktadan ve çok defa bigâne kalıyoruz. Halbuki bugünün vaziyetini resmedersek manzara şu şekildedir ve sulh elleri bağlı ve âciz bir haldedir.

SON TELGRAF HABERLERİ

Beş Senelik Plânımız

Mensucat Fabrikalarının Makineleri Yapılmaya Başlandı

Moskova, 1 (Hususi) — Türkiye namına yapılmakta olan sanayi makinelerinin plân ve projelerini tetkik için Ankara'ya götüren sanayi mühendisi Şevket Turgut Bey bu yakınlarda tekrar buraya dönecektir.

Diğer taraftan Leningrad'daki Karl Marks mensucat fabrikası külliyyetli miktarda mensucat makinesi imal etmekle meşguldür. Fabrikanın imalât projesine göre

bu sene zarfında bu fabrikada "460," tane mensucat fabrikası vücuda getirilebilecek kadar mensucat makineleri yapılacaktır. Bu fabrika ayrıca tarak makineleri de yapmaya başlamıştır. Bu sene içinde 900 den fazla tarak makinesi yapılacaktır. Bunlardan bir kısmı Türkiye hesabına imal edilmektedir.

Kayseri Fabrikası

Ankara, 2 (Hususi) — Beş

senelik iktisadî plânın tatbikatına geçilmiş bulunmaktadır. Kayseride yapılacak olan mensucat fabrikasının inşaatına şu günlerde başlanacaktır.

Fabrikanın bu yaz mevsimi sonunda tamamile inşa edilmiş bir şekil iktisap etmesi mukarredir. Diğer fabrikaların ihaleleri de kısa bir müddet içinde icra edilecektir.

Müflis Banker Amerikaya İade Edilecek

Müflis banker M. İnsül'ün dünkü muhakeme tafsilâtını karilerimiz birinc' sayfada bulacaklardır. Vekiller heyeti bu mahkeme kararını tetkik ederek bankerin Amerikaya iadesine karar vermiştir. Muhabirimizden bu sabah aldığımız telgraf şudur:

Ankara, 2 (Hususi) — Amerikalı müflis banker İnsül hakkındaki mahkeme kararı heyeti vekilece tetkik edilmiş ve müflis bankerin Amerika hükümetine iadesi tasvip olunmuştur.

Heyeti Vekile kararı dün ge-

ce İstanbul Valiliğine ve Müddeiumumiliğine tebliğ edilmiştir. Bugün istintak hâkiminden tevkif kararı alınacaktır. Dün akşam Amerika Sefiri Hariciye Vekilini ziyaret ederek teşekkür etmiştir.

Türkiye - Amerika birleşik devletleri arasında imza edilen iadei mücrimin muahedenamesinin tasdikine ait kanun bugün Millet Meclisinde müzakere edilecektir.

★

Banker M. İnsül dün geceyi Yeni Aydın otelinde geçirmiştir.

İzmirde

Bir Dilsiz Tercümanı Eu'unamadı

İzmir 2 (Hususi) — Dilsiz Mektebi Müdürü Necati Kemal Beyi öldürmeğe teşebbüs etmekten suçlu 12 dilsiz gencin muhakemesine dün başlancağı. Fakat mahkemede dilli bir tercüman bulunamadığı için muhakeme 12 nisana bırakıldı.

Bordurda Yağmur

Bordur, 1 — İki gündenberi şehrimizin her tarafına bol yağmurlar yağmaktadır.

Yolçatı İstasyonu Açıldı

Elâziz, 1 (A. A.) — Bugün Yolçatı istasyonu işletmeye açılmış ve ilk tren saat 8,55 te Mersine hareket etmiştir.

Yolçatı ile Elâziz arası inşaatı ehemmiyetle ilerlemektedir.

Marsilyada Bir Cinayet

Marsilya, 1 (A. A.) — Buradaki barlardan birinde bir cinayet olmuştu. Bir masada oturan dört kişi, bar kapısından giren üç şahsa ateş etmişler, bunlardan ikisi ile bir müşteriyi öldürmüşlerdir. Katiller kaçmıştır.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

"Les antiée de la France," isimindeki Fransız Cemiyeti İstanbul Belediyesine bir mektupla müracaat ederek bu yaz mevsiminde cemiyete mensup "300," kişinin, bir kafile halinde Paristen İstanbul'a gelececeklerini bildirmişlerdir. Gönderilen mektupta birçok iza-

hat istenmektedir. Cemiyet mektubunda; Pierre Lotinin romanında mevzu bahis ettiği yerleri görmek istediklerini bildirmekte, bilhassa Eyüp mezarlığına yakın otellerde kalmak, buradaki lokantalarda yemek yemek istediklerini yazmaktadır!

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Münderecatımızın çoklугundan dercedilememiştir.

Yılan İhracatı Başladı

Nazilli, 1 (Hususi) — Bundan bir müddet evvel, Amerikadaki bazı firmalar İstanbul ve İzmir Ticaret odalarına müracaat ederek, memleket dahilinde bulunan yılan ve kablumbağaların kendilerine satılmasını istemişlerdi. Bu meyanda şehrimiz İstanbul pazarı ticarethanesi sahibi Mustafa Hakkı Bey tarafından bu hafta Berlin acentasına ilk parti olarak (130) kilo kaplumbağa, 50 kilo yılan gönderilmiştir. Bu sevkiyat yaz mevsiminde birkaç misli artacaktır. Bu seneki yılan ve kaplumbağa ihracatının yalnız Nazillide (50 - 60) bin kiloyu bulacağı tahmin edilmektedir.

Ankarayı Ziyaret

Ankara, 2 (Hususi) — Yugoslavya Hariciye Nazırı M. Yevtiçin 15 nisanında Ankarayı ziyaret edeceği tahmin edilmektedir. 20 nisanında da 30 Yugoslav mebusu Ankarayı ziyaret edecektir.

İş Bankası

Dün Kumbara İkramiyeleri Keşidesini Yaptı

Ankara, 2 (Hususi) — İş bankasının 1000 liralık birinci ikramiyelerini İstanbul'da 38037 numaralı kumbara sahibi Kadriye Hanım, 250 liralık ikramiyeyi Ankarada Selma Osman Ferit Hanım, yüzer liralık ikramiyeleri İstanbul'da Saki, Moiz Levi, Ankarada Şerafettin, Mehmet Süleyman Beyler Erzurumda Sabahat H., Uşakta Osman Bey, Trabzonda Süleyman B., İstanbul'da Celâlettin Şükrü B., Beyoğlunda Berna Hanım kazanmışlardır.

Kibrit Şirketi

Maliye Hakkında Mahkemeye Gidecekmiş

Yeni tenzilâta göre kibrit tevziyatına dünden itibaren başlanmıştır. Kibrit şirketinin merkez acenteleri ve dağıtım işine tahsis ettiği kamyonları bütün istekleri karşılama çalışmıştır.

Ancak dün öğleden sonra piyasada kibrit bulmak kabil olabilmemiştir.

Kibrit şirketi tenzilât işinde Maliye Vekâletine çıkan ihtilâfın halli için bugünlerde mahkemeye müracaat edecektir.

Şirket fiatların daha az tenzili icap ettiği kanaatinde. Bu ihtilâfta mahkeme, hakem vaziyetinde kalacaktır.

Propaganda Filmi

Belediye Teşebbüslere Girişiyor

Belediye İpek Film stüdyosuna müracaat ederek şimdilik kadar çevrilen Türkçe filmlerin İstanbul'a ait kısımlarını ayırıp yapıştirarak, şehrimizin güzel manzaralarını vücuda getirilip getirilemeyeceğini sormuştur. Belediye bu hususta anlayabilirse, İstanbul için birçok propaganda filmleri yapacaktır. Bu filmler, memleketimize en fazla seyyah gelen ecnebi memleketlerde gösterilecektir. Tramvay Şirketi Heyeti

Ankara'da

Ankara, 2 (Hususi) — Tramvay Şirketinden iadesi talep olunan (3,600,000) lira hakkında Nafia Vekâleti ile temasta bulunmak üzere şirket meclisidare reisi M. Veil ile hukuk müşaviri Metr Salem buraya gelmişlerdir.

İstanbul Sebzeleri

Bulgarlar gibi biz de harice sebze gönderebiliriz. Bu yolda yapılacak ihracat İstanbul halkının sebze ihtiyacına tesir bile etmez. Ne sebze miktarı azalır, ne de sebzenin piyasası yükselir. Gerçi bu mütaleamızı tatbikat sahasında henüz bir tecrübe görmemiştir. Fakat sebze piyasasını yakından takip edenlerin fikrimizin isabetini takdir edeceklerine şüphesiz yoktur. Bunu izah edelim:

Memleketimizde üç sebze yetiştiren iklim vardır. İlk turfanda sebzeyi bol bol Adana, Mersin havalisi yetiştiriyor. Bu sebzeler İstanbul turfanda sebze ihtiyacını değil yalnız, Ankaranın bile ihtiyacını az çok tatmin ediyor.

İkincisi: Kartal kazasının bahçelerinde yetişen yerli turfandadır. Bu mahsul piyasaya geldiği zaman Adana mntakasının sebzeleri artık ucuzlaşmış bulunur. İzmirden ve izmitten gelenler de İstanbul sebzelerinin kıymetini düşürür. Şu halde yerli turfandamız bahçevan tabiriyle kırmızı toprak mahsulleri bollaştıkça ve kara toprak mahsulü denilen soğuk turfanda sebzeleri piyasaya geldikçe sebzelerin kıymeti tamamen düşmeye başlamıştır. Esasen Adana mahsulü İstanbul sebzelerini kıymet itibarıyla hiçe kadar indirmektedir. Gerçi sebze dükkânlarında sebze yine pahalıdır fakat sebze hâlinde sebzenin kıymeti pek düşüktür ve bu düşüklük daima devam eder durur. İstanbul nüfusuna nazaran sebze çok mebzuldür.

Üçüncü iklim: kara Toprakların mahsulünü yetiştirir ki Boğaziçi Kemerburgaz, Kağıthane civarı, Alibey köyü vesairelerdir. Buraların mahsulü piyasa geldiği zaman ilk turfanda şahalarında mahsul azalmış olur zannetmeyiniz. Sebze yine mebzuldür. Yalnız Adana, İzmir, Mersin artık İstanbula sebze göndermez veya pek az gönderir. Nüfusun gittikçe azalması ve sebze bahçelerinin çoğalmasın nazarı dikkate alınırsa İstanbulda bol sebze bulunduğunu kabul etmek lâzımgelir. Domates, biber, patlıcan, sakızkabağı, bamya, hıyar gibi Merkezi Avrupa halkı tarafından ve hatta umumî harbin neticesi olarak ta Fransa ve Almanyada dahi sarfına alışmış olan bu sebzelerin oralara kadar gönderilmesi mümkündür. Bizde ilk turfanda sebzelelerinden bir kısmını ve orta mahsul sebzelelerinden mühim bir kısmını ve hatta yalnız ihraç etmek üzere bir kısım sebze yetiştirme svretile mühim miktarda sebze ihraç eylemek çok kârlı bir iştir.

Bulgarlar lâhna, domates, biber ihraç etmek için ne büyük gayretler sarfederler. Onlar harbiyumumiden evvel İstanbuldan sebze ithal ederlerdi. Bugün yüzlerce ve hattâ binlerce vagon sebzelelerini İtalyaya, Almanyaya gönderip duruyorlar. Bulgar domates ve biberleri o piyasalarda hâkim vaziyettedir. Halbuki iklim ve toprak sebzelelerin lezzet ve renklerinde büyük tesirler yapar. Bizim sebzelelerimiz bu itibarla hem renkli ve parlak hem de lezzetli ve suludur.

Karici piyasalarda bu evsafın büyük ehemmiyeti vardır. Türkiye sebzelelerini birkaç ecnebi merkezinde taniacak olursa o merkezler değil yalnız, bütün o ecnebi memleketler bizim için daimi bir alıcı olacaklardır.

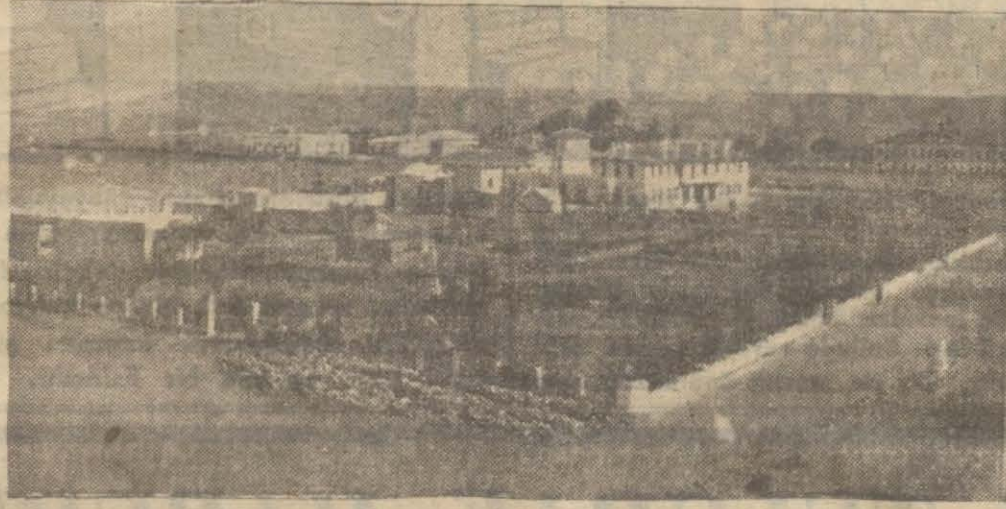
Hele mebzulen yetiştirilecek ilk turfanda sebzelelerimiz Avrupaya ihraç edilirse iklim itibarıyla mevcut farklar hasebide Avrupada ıspanak, bakla, bezelyeden usanan halk bizim turfanda sebzelelerimiz çok büyük kıymet vereceklerdir.

MEMLEKET HABERLERİ

Diyaribekirde İmar Faaliyeti

Zührevî Hastalıklarla Mücadele İçin Ciddî Tedbirler Alındı

Diyaribekir, (Hususi) — Mardin kapı haricindeki 500 senelik ve metruk bir halde bulunan 7500 metre mürabba büyüklüğündeki mezarlığın park haline ifrağı tekrâr etmiştir. Bu iş için belediye bütçesine 2000 lira tahsisat konulmuş, mühendis

Diyaribekirin gezinti yerlerinden: Müskürat fabrikası civarındaki park

Fikri Beyin nezareti altında toprak tesviyesi amelîyesine başlanılmıştır. Mardin kapısı Diyaribekirin en güzel gezinti yeridir. Burası park haline ifrağ edildikten sonra belediye burada açıktan geçen lâğım sularını da kanalizasyona alacaktır. Diyaribekirin bütün bahçeleri bu taraftadır. Vaktile Gazi Hazretlerinin kolordu kumandanlıkları esnasında

ikamet buyurdıkları köşklere de bu taraftadır. Belediye tarafından satın alınan bu köşk en kıymetli tarih hatırası olarak muhafaza edilmektedir.

Diyaribekirde Zührevî Hastalıklarla Mücadele
Zührevî hastalıklarla mücadele komisyonu faaliyetini artırmıştır. Bütün umumî evler son sıhhat şartlarına uygun bir halde muşam-

la ile düşetilmiş, badana ettirilmiş, bütün umumî kadınlar muayene ve kontrol altına alınmıştır. Umumî evler, birleşme evleri ve tek başına fuhuş yapan kadınlar için ayrı ayrı iki mntaka tesbit edilmiştir. Fakat bu mntakalardaki evlere hiç kimse gelmemiş, evler boş kalmıştır.

Komisyona yapılan nasihatlar neticesinde fuhuştan vazgeçen ve evlenen kadınlar olmuştur. Muhassebi hususiye tarafından idare edilmekte olan 30 yataklı emrazı zühreviye hastahanesi bilhassa frengilileri ciddi bir tedaviye tâbi tutmaktadır. Başhekim Ağâh Bey bu hususta çok titiz davranmaktadır.

Siirtte Halkevi Faaliyeti

Siirt (Hususi) — Yeni teşkil olunan Halkevi reisliğine seçilen muallim Mir'at Bey ev faaliyetini tanzim için geceli gündüzlü mesai sarfetmektedir.

Siirt Halkevi Reisi Mirat B.

Dil şubesi mümessilliğine Ortamektep müdürü Faik, güzel sanatlar şubesi mümessilliğine Maarif müdürü Bâli, Temsil şubesi mümessilliğine ilk tadrifat müfettişi Saya, spor şubesi mümessilliğine Sıhhat müdürü İbrahim Beyler seçilmişlerdir. Evin ilk elde aza miktarı 325 e balığ olmuştur.

Adapazarı'nda Mezardan Bir Ceset Çıkarılarak Otopsi Yapıldı

Adapazarı (Hususi) — Akyazın Karabürçek köyünden Hasan ağa ile aynı köyden Kâmil bir tarla yüzünden kavga etmişlerdir. Kavga esnasında Kâmil yerden küçük bir taş alarak Hasan ağaya atmış, Hasan ağa sol bögürüne isabet eden bu darbenin tesirile ölmüştür. Bu kavga meselesi müddeiumumîliğe haber verilmiş, fakat Hasan ağa ölünce müddeiumumîlik işe vaziyet ederek ceseti mezardan çıkartmış ve otopsi yaptırmıştır. Tahkikat devam etmektedir.

Sakızkabağı, hıyar, domates, bamya, patlıcan, biber, hatta taze fasulyelerimizin meselâ Viyana, Peşte, Berlin, Roma gibi büyük merkezlerde kazanacağı rağbet herhalde memleket için kolaylıkla bulunamayacak kârlı işlerden biri olacaktır.—Lütfi Arif

(*) Ziraat hususundaki müşkülünüzü sorunuz. Soa Postanın (Ziraat mütebessisi) size cevap verecektir

Alaşehirde Ümitsporun Şenlikleri

Ümitspor yıldönümünü kutluyor

Alaşehir (Hususi) — Ümitspor kulübü senei devriyesi münasebetile 2 gün 2 gece şenlik yapmıştır. Kulübün senelik kongresinde yeni idare heyetine muallim Saffeddin, Arif Ağa zade Mustafa, basmacı zade Kemal, Mehmet, Cemil, Kâzım Beyler seçilmişlerdir.

Muş'ta Bir Muhtarın Vazifeperverliği

Muş (Hususi) — Yaptığı tahsilât parasile merkezi kazaya gelirken fırtınaya tutularak karlar içinde ölen Çapakçur kazasının birinci daire tahsilatı Rıza Efendinin cesedine tesadüf eden Gökde re köy muhtarı cesedin yanındaki para heybesini alarak içindeki 925 lira on dört kuruşu hükûmete teslim etmiştir.

Bir köylü için oldukça mühim olan bu paranın santimine ilişik etmeyerek hazineye teslim etmesi muhitimiz halkının saffet ve istikameti için güzel bir ölçüdür.

Gönenin Uğurlu Meczubu

Gönen (Hususi) — Buranın

maruf şahsiyetlerinden birisi de "Andık Mehmet", dir. Andık Mehmet 100 kilo ağırlığında bir meczupdur. İstanbul rahmetli Hasan Beyi gibi Andık Mehmedin de Gönen

Andık Mehmet

esnafı arasında bir mevkii vardır. Mehmedin çok seven çocuklarıdır. Mehmedin birçok adamlara kendi beğendiği isimleri takmakta ve her ne bahasına olursa olsun bu isimleri geri almamakta ve öyle çağırılmaktadır.

Ödemiş'te Dört Katilin İdamına Karar Verildi

Ödemiş (Hususi) — Seyrekli Mehmet ağayı, zevcesini, hizmetçisini ve kızını öldürmekten suçlu 7 kişiden cinayeti işledikleri sabit olan dört kişinin idamlarına, cinayette iştirakleri olduğu anlaşılan 3 kişinin de onar sene müddetle hapislerine karar verilmiştir. Mahkeme salonunu dolduran halk bu kararı "yaşasın cumhuriyet, yaşasın cumhuriyet hâkimleri," diye bağırarak alkışlamışlardır.

Güdül'de İki Genç İhtiyatsızlıklarının Kurbanı Oldular

Güdül (Hususi) — Aşağı mahalleden berber Mehmet oğlu Mehmet Zeki Beypazara giderken coşkun olan Kismir çayından geçmek istemiş, fakat sulara kapılarak boğulmuştur.

Akçakese köyünden Mehmet isminde bir genç te avlanırken çitinin namlusunu avuçlayıp dipçiği ile av kovalamaya başlamış, bu esnada çifte patlamış, yaralanmış ve biraz sonra ölmüştür.

Müflis, Yalnız Sen Misin? Kes Sesini!

Bugünün siyasi hâdiseleri arasında bir de müflis hikâyesi karıştı. Yunanistanda kabine bühranı bile yapmak istidatını gösteren bu hâdisenin kahramanı Amerikalı İnsül adlı bir bangerdir. Memleketinde kitaba uydurmadan koynuna yerleştirdiği bankno demetlerini elden çıkarmamak ve son günlerini hapishanelerde geçirmemek için diyar diyar geziyor. Fakat Amerika zabıtası da ardında. Milyoner müflisi adım adım kovalıyor ve bütün dünya bu tarihi sahneyi seyredip gülüyor.

Vaktile böyle bir banker iflâs etmiş, fakat iflâsı hilesiz olduğu için ekmelek parası bulamayacak vaziyete düşmüş. Adamcağız birkaç gün boş mide ile gezip dolandıktan sonra bir "sirk" e baş vurarak iş istemiş. Sirk sahipleri telâş ile sormuşlar:

— Jimnastik yapmış mıydınız, direklere tırmanabilir misiniz, perende atar mısınız, tepetakla yürür müsünüz?

Banker, sporun her çeşidi ile uğraşarlardan bulunduğu için müsbet cevap veriyor:

— Evet!

Bunun üzerine kendisine, birkaç gün evvel ölüvermiş olan terbiyeli bir maymunun vazifesi teklif ve tevdi olunuyor. Artık müflis bankerin işi, gücü - maymunu postu içinde - direklere çıkmak, iplerde takla atmak ve alkış toplamak.

Maymuncağız bu müşkül rolü büyük bir tahammülle yapıp giderken bir gün muvazeneyi şaşırıyor, üstü açık olan aslan kafesine düşüyor ve düşer düşmez sırtındaki postun icap ettirdiği hayvanlığı unutarak insan gibi bağırmağa başlıyor:

— Can kurtaran yok mu? Can kurtaran yok mu?

Seyirciler, korkudan fasih İngilizce konuşmak mucizesini gösteren terbiyeli maymunu alkışlarken demir kafesteki aslan, müflis bankerin yanına sokuluyor ve aynı fasih dille fısıldıyor:

— Müflis, yalnız sen misin be? Sesini kes, skandalı bırak!

Bugünün müflis bankerleri de galiba bu hitabı işitecek, fakat Amerika hapisanelerinin birinde?..

M. T

Kaş'ta

Kaçak Av Yapan Dört İtalyan Yakalandı

Kaş (Hususi) — Kaza merkezi zine dört saat mesafede Siyret köyü sahillerinde kabutaj kanununun tayin ettiği memnuiyete muhalefete av yapan 4 İtalyan köy bekçisi Mustafa tarafından tevkif edilerek merkeze getirilmişti.

Mahallinde terkedilen iki sandalın celbi için bir kayık gönderilmiş ve suçlular da Adliyyeye teslim edilmişlerdir.

Kaş'ta

Meis Adasının İtalyan Kaymakamı Kasabayı Gezdi

Kaş, (Hususi) — Kazamıza 3 mil aralı Meis adası kaymakamı kasabamıza gelmiş ve görülecek yerleri ziyaret etmiştir. Kendisine hüsnükabul gösterilmiştir.

Bursada Bir Kadın Yandı

Bursa, (Hususi) — İncirli mahallesinden 63 yaşlarında ve Zehra ismindeki kimsesiz ve hastalıklı bir kadıncağız yatağında içmekte olduğu sigaradan yorgannın tutuşmasıyla yanmış ve ölmüştür.

Siyaset Alemi

Münderecatımızın çokluğundan
Günlük makalemiz dercedile-
memiştir.

Gandi Ve
Hintte İtaatsizlik
Cereyanı

Bombay 1 (A. A.) — Gandi'nin yakınları sivil itaatsizlik cereyanına karşı gizli denetim teşebbüsünde bulunmaktadır. Filhakika bu zevat, tekrar bir oruç tutmaya teşebbüs ettiği takdirde Gandi'nin sıhhi hakkında endişe etmekte idir.

Budapeşte 1 (A. A.) — Rampur hükümdarı ve valisi Behadır Han buraya gelmiş ve Gandi hakkında kendisiyle görüşen bir Macar gazetecisine demiştir ki:

— Gandi, delidir, gençliğinde pek akıllı idi, fakat iktidar mevkiine gelince taassubun esiri oldu. Hükümetimiz boykotun teshir edici vaatlerine mukavemet edecek derecede muktedirdir. Biz, mümkün olduğu kadar dünya buhranını teskine ve yaşamaya çalışıyoruz.

Romanya Suikastı

Sabık Başvekilin Katilinin Muhakemesi Bitti

Bükreş, 1 (A. A.) — Romanya Başvekil M. Dukaya yapılan suikastla alakadar olan Demir muhafızların muhakemesi bugün bitmiştir. Müddei umuminin itihamesi beklenildiği gibi ser olmamıştır. İhamname Başvekilin üç katilinin idamını, yedi maznunun müebbet hıdamını şakkaya mahkûmiyetini, 48 maznunun bir seneden iki seneye kadar değişen hapislerini, dört demir muhafızın cezalarının mahkeme tarafından verilmesini ve diğer 48 suçlunun beraetini istemektedir. Bu yüzden siyasi muhafilde büyük bir heyecan baş göstermiştir. Müdafaa pazarası başlanacak, hüküm perşembeye verilecektir. Perşembeye bildirilecek hüküm, itihamesine uygun olduğu takdirde, siyasi neticelerinin kabine istikbaline dokunacağı zannedilmektedir.

Viyanada Yemin Eden
Naziler

Viyana 1 (A. A.) — Hükümet, rejime sadık kalacaklarına yemin eden (100) mahpus Nazi'yi tahliye etmiştir.

Serbest Bırakılan Menfiler

Roma 1 (A. A.) — 132 siyasi menfi serbest bırakılmıştır.

HARİCİ TELGRAFLAR

Alman Harp
Bütçesi

Kara, Deniz, Hava Kuvvetlerine Mühim Tahsisat Ayrılmıştır

Paris 1 (A. A.) — Jurnal dö Debanın Berlin muhabiri, millî sosyalistlerin ilk bütçe kanununu tetkik ederek kara, deniz ve hava kuvvetleri için tahsis edilen bazı rakamları kaydetmektedir.

Bütün Alman ordusunun kara kuvvetleri için masraf bütçesi, toptan olarak (654,643,550) marktır. Bu bütçe geçen seneki bütçe yekûnundan (300) milyon frank fazladır. Muhabir, bu fazlalığın Alman ordusuna şu suretle taksim edildiğini bildiriyor:

(1,700,000) mark ordu müdüriyeti, için; (10,000,000) teçhizat; (4,000,000) işe; (23,000,000) iskân; (11,000,000) işi ve mühimmat; (1,000,000) sıhhiye işleri; (12,000,000) sahra telsiz aletleri ve istihkâmât.

Deniz kuvvetleri için bütçe (236,243,200) marktır. Bunun (27,471,450) markı zabitan ve efrat maaşları, (23,740,500) ü erkânıharbiye, teçhizat ve iskân, (27) milyonu gemiler ve tersane tamirâtı (1,577,400) ü istihkâmât ve top imalâtı için tahsis edilmiştir. Yalnız torpiller için (4,264,000) mark tahsis edilmiştir.

Hava kuvvetleri bütçesi (210,186,750) marktır. Hava müdafaasına (50,103,250) mark tahsis edilmiştir.

Tali birçok bütçelerden sonra hücum kıtalarına ve gönüllü işçilere (250) milyon mark tahsis edildiği görülmektedir.

Kara, deniz, hava ve "koyu renk ordu" nun lütçeleri yekûnu (1.364.500.100) marktır ve heyeti umumiyeye itibarile sekiz milyar frank fazlalık göstermektedir.

Muhabir, yukarıdaki bütçeye dahil olmayan (1.095.270.000) marklık bir tahsisata daha işaret etmektedir. Bu meblağ harp malûlleri ile Nazi ihtilâl efradına tahsis edilmiştir.

Amerikanvari
Bir Cinayet

Bremerton. "Vaşington", 1 (A. A.) — Bir bakkalın evinde elleri bağ ve ağızları tıkalı (6) kişinin cesedi bulunmuştur. Bu altı kişi tabanca ile öldürülmüşlerdir. Ölenler, bakkal, karısı, hizmetçisi, bir sabık bahriye zabiti ve bakkalın iki komşusudur.

Cinayet, 48 saat evvel yapılmış, ev kâmilen soyulmuştur.

Bakkalın karısının fevkalâde kıymetli elmasları olduğu söylenmektedir.

"Allah iştahınızı arttırsın efendiler!",
Silâh Fabrikaları Kâr Yılı-
na Bir Daha Kavuştular!Hafta Geçmiyor Ki Yeni Bir Harp
Gemisi Denize İndirilmesin!

Mart ayının ortasına doğru, dünyanın en kuvvetli vasıtalarına malik iki deniz inşaatı terzâhında iki yeni harp gemisi denize indirildi. Bunlardan birincisi Amerikada yapılmış bir torpidodur. Numarası 348 adı Farragut'tur. İkincisi ise İngilterede yapılmış bir denizaltı gemisidir. Adı Sealion'dur. Her iki geminin de denize indirilmesi merasimine gayet mahdut insan çağırılmış. Fakat bunlardan hiçbirine gemilerin içine girme müsaadesi verilmemiştir. Bundan istidlâl edildiğine göre yeni keşfedilmiş ve henüz tatbik mevkiine konulmuş, gayri malûm cihazları ihtiv etmektedirler.

Avrupanın sol cenah fırkalarına mensup bazı gazeteleri bu fasilsiz hazırlıklara bakarak:

— S lâhları azaletme konferansının akim kalmaması en ziyade mühimmat fabrikaları müdürlerinin çevirmekte oldukları manevralarının neticesidir. Bu manevra muvaffak olmuş ve kâr yılı tekrar gelmiştir. Allah iştahınızı art-

Gönül İşleri

Karilerimle
Baş
Başa

Karaköyde Hacı Yusuf Beye:
Oğlum

Madem ki evlenmek için babanın reyini almak mecburiyetinde idin ve onun reyini haricinde bir iş yapamayacaktın; ilk baştan ona göre hareket etmen ve onun arzusuna uygun bir şekil bulman icap ederdi. Hele böyle çocuğun da olduktan sonra kadını babam seni istemiyor,, diye sokağa atmakta hiç hakkın yoktur. Nikâh yapmadığın ve sokağa fırlattığın bir kadının senden uzak kaldığı müddetçe başkasile yaşamasına da karışamazsın. Mademki seninle beraberken sana sadıktır ve bir de çocuğun vardır. Sana düşen vazife nikâh yapıp, evini açmak ve çocuğuna bir yuva temin etmektir.

Gedikpaşada Tathikuyu karşısında Esirci Kemalettin camiişerif sokak köşebesinde 12 numaralı hanede Ali Beye:

Oğlum;

Bir evi yapan yalnız ev işi ve ev kadınlığı değildir. Evin öyle incelikleri ve öyle tarafları vardır ki bunlar ev işlerinin mükemmeliyetine sığmaz. Bir vatanın olması itibarile bahsettiğin kızla evlenmeye hiçbir mani yoktur. Evlenmekte kanunen serbestsin. Yalnız bu, seni saadete götürecektir mi? Bilmiyorum. Aranızdaki terbiye, görüş, anane ayrılığı sizi betbaht edebilir. Hele çocuklarımız olduktan sonra bunu daha çok hissedebilir ve daha ziyade müteessir olabilirsiniz. Eğer evleneceğiniz kadında aradığımız yegâne meziyet ev kadınlığı ise onu sizinle aynı terbiye, aynı ananeye tabi olan Türk kızları arasında da bulabilirsiniz.

HANIMTEYZE

tırsın efendiler,, demektedirler. Bu hüküm doğru mudur, değil mi, araştırmak lüzumsuzdur. Eseri görmeyi kâfi sayabiliriz. Sebebi ne olursa olsun.

Dercettiğimiz resimlerin birinde Amerika Cümhur Reisi Mister Roosevelt'in gelini görüyorsunuz. Henüz kızakta bulunan yeni Amerika torpidosunun üzerinde bir şampanya şişesini kırmağa hazırlanmaktadır. İkinci resim yeni İngiliz denizaltı gemisidir.

"Son Posta" nın Edebi Tefrihası: 30

Burhan Cahit

ALAY EMRİ

— Buna bir fedakârlık denebilir mi bilmem? Böyle bir şeye ihtiyacın olduğu anlaşılıyor zaman bana bir te'graf çekebilirsin. Bunu hatta ben teklif etmişim. Derhal geleceğimi yazmıştım. Cevap bile vermedin. Bereket Fikret Bey iki satırla vaziyeti anlattı.

Necdet asabileşiyordu:

— Hayır efendim, dedi. Buna doksan türlü mana vermeye lüzun yok. Bütün arkadaşlarım bana kan vermek için doktorlara müracat ettiler. Fakat bu ameliyat için birçok şartlar lâzımmış. Hiçbirinin kanı bana verilecek kuvvette çıkmadı. Hatta ümidi kesmişlerdi. O zaman Gülsüm müracaat etmiş. Tahlil yapılmış anlaşmış ki bu sağlam köy kızının kanı tam istedikleri kandır. Bu işte tabiatın ve fennin sözü vardır. Başka şeylere kulak as-

mam ve senin de bu meselede ısrar etmeni doğru bulmam.

Münire henüz eski sıhhatını bulmıyan nişanlısını bu mevzu üzerinde daha fazla üzmemek istemedi.

Yalnız onun böyle birdenbire asabileşmesinden büsbütün şüphelendi.

Başka şeylerden konuşular. Geç vakit, Necdet evine dönerken:

— Bankadan birkaç gün izin alabilen iyi olur Münire, dedi. İstanbulu çok göreceğim geldi. Beni gezdirirsin.

Genç kız onun gözlerine baktı: — Bakadar müteahhiss misin Necdet?

Yüzbaşının sesi medenileşmişti. — Evet, evet,, yarın ben sana bankaya gelirim. Daha doğrusu öğleyin geleyim. Bir yerde yemek yeriz. Hem konuşuruz. Sen izin meselesini halledersin!

Kaldırımlarda akseden mahmuz sesleri uzaklaşınca kadar Münirenin gözleri sokağın karanlığına dalgıç kalmıştı.

Kapıyı örtüp içeri çekilirken kendi kendine söylendi:

— Çok değişmiş!

Bankaya yakın bir lokantaya girmişlerdi. Üst katta boş bir köşeye yerleştiler.

Necdet sordu:

— Nasıl oldu izin işi Münire. Söyledin mi?

Genç kız biraz lâkayt cevap verdi:

— Direktöre söyledim. Henüz cevap çıkmadı.

Necdetin kaşları çatıldı. Dudakları titriyordu. Sert bir sesle:

— Ne demek, dedi. Bu kadar zamandır izin almadın.

Münire sükûnetini bozmadan cevap verdi:

— Bankanın servis zamanları her zaman bir olmaz. Onlar memurlarına izin verecekleri mevsimi işlerin gidişine göre tayin ederler. Maamafih izin vermediler değil, henüz bir cevap vermediler. Herhalde bugün yarın bir cevap verirler.

Bu izabat Necdeti tatmin et-

memişti. Sesindeki o sertlik devam ediyordu:

— Saçma, dedi. Herkesin yolda bir ay istirahat hakkıdır. İstersen direktöre ben çıkıp söyleyeyim.

Münire başını salladı:

— Sen zahmet etme Necdet, şefim çok iyi bir adam, herhalde çalışacaktır.

Masanın altında yüzbaşının mahmuzları şıkırdadı. Asabiyetini yenemiyen genç zabıt yerinde duramıyormuş gibi kıvranıyordu.

Münire gülümsemeye çalışarak:

— Demek İstanbulu göreceğin geldi Necdet, dedi. İstersen seninle Fikret Beyin hanımına gidelim. O da bir haftaya kadar Eskişehirde gidecek, görse ne güzel bir yavrusu var.

— Olur, gideriz.

Yemeğin sonuna kadar şundan bundan konuşular.

Necdet onu bankaya kadar getirdiği zaman:

— Ben birkaç arkadaşımı göreceğim dedi. Akşam altı buçuk vapurunda buluşuruz.

Ve Münirenin içeri kadar girmesini beklemeden geçen tramvaya atladı.

Münire heyecanla, sabırsızlıkla beklediği, özlediği Necdetin bu garip, sert, hoyrat hareketle-

rini geçirdiği hastalığın tesirine veriyordu. Büyük hastalık atlatmaların titiz ve huysuz olduklarını işitişti. Herhalde Necdetteki tahavvülü de geçirdiği mühim kazadan sonra başlamıştı.

Buna inanmakla beraber hayalinde okadar ince ve hassas olarak yaşadığı nişanlısının böyle haşin, hoyrat ve biraz da bedbin görünüşü onu müteessir ediyordu.

O gün akşama kadar çalışırken hep düşündü. Necdet ne kadar değişmişti. Geldi gelell herşeyisine, her hareketine ayrı ayrı dikkat ediyordu. Konuşması, hareketleri hiç evvelki Necdete benzemiyordu.

El sıkışmaları bile başkalaşmıştı. İfadelerindeki eski incelik kalmamıştı. Fikirlerini adeta çelik bir cendereden geçmiş gibi sert ve soğuk ortaya atıyor, muhababının fikirlerine ehemmiyet vermiyordu.

Eski itinası, alâkası da kalmamıştı.

Harbiyede stajda iken akşamları gelip kendisini bankadan alıyordu.

Halbuki bu kadar aylık bir te-hassürden sonra ilk akşam buluşacakları vakit ona:

— Altı buçuk vapurunda buluşuruz.

(Arkası var)

SINEMA

Mevsimden Mevsime Geçerken

Kı: mevsimi bitti. Şimdi ilkbahardayız. Fakat Kaliforniyada iklim icabı, yaz mevsiminin en sıcak günleri yaşanıyor. Şimdi orada herkes gibi sinema yıldızları da yazlık kıyafetlerle geziyorlar. Burada yukarıda güzel yıldız Muriyel Evans'ın şık ve zarif bir son moda elbise ile, altta da sinemaya henüz intisap etmiş yeni bir yıldız cazip bir gecelik kıyafetle görüyorsunuz. — M. G. M.

Annabella Ağlıyor

Paristen Ayrılmak Mecburiyeti Çok Ağır Gelmiş

İtalyada doğan, fakat sinemaya Fransada intisap eden ve bütün şöhretini Fransada kazanan cici ve güzel yıldız Annabella ile maruf Fransız erkek yıldızı Piyer Brassör yakında Avrupadan ayrılacaklardır. Çünkü ikisi de Hollywooda gidecek, orada birkaç film çevireceklerdir. İmzaladıkları mukavelele mucibince ikisinin de Hollywoodta üç sene kalmaları lâzımgelmektedir. Buna mukabil bir hayli Amerikan doları kazanacaklar ve hiç şüphesiz milyoner olacaklardır. Fakat Annabella bu vaziyete sevineceği yerde müteessir olmuştur. Çünkü Fransayı çok seven bu dilber yıldız bir türlü ayrılmak istemiyor. Mukaveleyi imzaladıktan itibaren Fransadan ayrılmak teessürle hemen hergün göz yaşları dökmektedir. Arkadaşları Annabella'yı teselli etmek için uğraşıp duruyorlar, fakat bu güzel kız hiçbir şeyle teskin edilemiyor. Bir aralık bu işten vazgeçmeye karar vermiş, mukaveleyi bozduğuna dair kumpanya mümessiline bir mektup göndermek istemiş, fakat avukatın fikrini sorunca buna da cesaret edememiştir. Çünkü mukavelenameyi yerine getiremediği takdirde kumpanyaya muazzam bir tazminat vermesi icap etmektedir.

Canının sıkıntısı bir türlü geçmeyen bu güzel kız derdini şöyle anlatıyor:

— Fransa benim için bir annedev daha şefkatlidir. Çünkü gözümü burada açtım, burada

çalıştım, burada kazandım ve bütün şöhretimi Pariste temin ettim. Fransanın görmediğim ve gezmediğim hiçbir köşesi yoktur. Her sene tatil aylarımı bu memleketin başka başka şehirlerinde geçiriyorum. Şimdi alıştığım bu memleketi bırakmak ve Amerikanın hiç bilmediğim yerlerine gitmek bana çok ağır geliyor. Orada ölmekten çok korkuyorum. Ölmek benim gibi mes'ut bir sinema yıldızı için çok korkunçtur. Burada birçok sevgili arkadaşlarım var. Onlardan da ayrılmak çok güç olacak. Görüyorsunuz ya.. Ne kadar kederliyim..

Annabellanın bu sözlerini nakleden gazete muharriri, altına şu satırları kendiliğinden ilâve ediyor:

“Güzel kız.. Hiç korkma. Çünkü para her şeye hakimdir. Sen Amerikada Paristekinden daha fazla kazanacaksın. İyi arkadaşlar ve güzel erkekler orada da var. Merak etme.. Üç ay gibi kısa bir müddet içinde ayrılık kederlerinden hiçbir eser kalmıyacaktır. Çünkü orada kazanacağın milyonlar senin için en büyük bir teselli vasıtası olacaktır. Ve göreceksin ki Fransayı ve Parisi çabucak unutacaksın..”

Rene Sen Sir

Cici Fransız yıldızı Rene Sen Sir apandisit hastalığından yatmaktadır. Doktorlar ameliyat yapmak üzere söylemişlerdir. Fakat güzel yıldız buna razı olmamaktadır.

Bu Haftanın Programı

İpek : Sarışın Kukla
Melek : Macar Marşı
Türk : Mungalar Müzesi
Saray : Sefiller
Sumer : Evlendirelim Mi
Elharara : Leblebici Horhor
Ten : Beyaz Rahibe
Yıldız : Adalar Çiçeği

Sarışın Kukla Ve Macar Marşı

İpek sineması dünden itibaren şakrak oynak yıldız Lilyan Harveyin “Sarışın kukla”, isimli son eserini göstermeye başlamıştır. Esasen kendisi de sarışın olan Lilyan bu fiimde büyük bir muvaffakiyet göstermiştir. filmin mevzuu çok tatlı, heyecanlı ve gönülleri mesteden bir aşk macerasından ibarettir. Genç ve güzel bir erkek, Lilyan Harveye aşık olmuştur. Onu çıldırması seviriyor. Fakat aşkını bir türlü itiraf edemiyor. Nihayet bir tesadüften istifade eden delikanlı bir gün Lilyanın ayaklarına kapanyor. Hınçkıra hınçkıra ağlıyor. Neticede iki genç ebedî bir saadet mukavelesi imza ediyorlar.

Melek sinemasında hafta başında gösterilmeye başlanan “Güstav Frölih,,in “Macar marşı,, isimli filmi çok rağbet kazanmıştır. Güzel sesli Kamilla Hornun billür sesile söylediği şarkılarda çok beyenilmektedir.

Macar marşı hüznü bir aşk ve sevdâ macerasını safha safha yaşayan bir filmidir. Birbirlerini seven, fakat aksi tesadüflerin tesiriyle bir türlü birbirlerinin olamayan iki sevgilinin acıklı hayatı bu filmde tam manasile canlanmıştır. Fakat en sonunda sevgililer birbirlerine kavuşuyorlar.

Holivud Haberleri

Mirna Loy İle Klark Gabl Karşı Karşıya

Çoktanberi Beyaz Perdede Görünmiyen Norma Şerer Yeni Bir Film Çevirecek

Maruf sinema muharrirlerinden Van Dayk aynı zamanda muktadir bir rejisördür. Van Dayk son iki sene zarfında beş film senaryosu yazmış ve bunların çevrilmesine bizzat nezaret etmiştir. şimdi de yeni bir senaryo daha hazırlamıştır. İsmi henüz konmamış olan bu yeni film yakında çevrilecektir. Meşhur erkek yıldız Klark Gabl bu film için baş artist olarak intihap edilmiştir. Cici yıldızlardan güzel gözlü Mirna Loy da büyük rollerden birini ifa edecektir. Bu film senaryosu, meşhur Amerikan muharrirlerinden Artür Keysar ile Oliver Garret'in birlikte yazmış oldukları büyük bir facia romanından iktibas edilmek suretile hazırlanmıştır.

* Cinsi cazibe itibarile en başta gelen yıldızlardan Joan Kravford yeni bir film için şimdiden hazırlık yapmaktadır. “Mukkaddes aşk,, ismini taşıyacak olan bu film maruf Amerikan muharrirlerinden Arnold Bennetin bir eserinden iktibas edilmiştir. Filmde güzel yıldızlardan Ester Ralstonun da mühim bir rolü

olacaktır. Ayrıca erkek yıldızlardan Jan Dikson ile Alan Edwardsın da rolleri vardır.

* Çoktanberi beyaz perdede gözükmeyen Hollywoodun birincilik şampiyonu Norma Şerer M. G. M. kumpanyası tarafından yakında çevrilecek olan yeni bir filmde baş rol için intihap edilmiştir.

* Güzel sesli Janet Makdenald, tatil aylarında bir Londra tiyatrosunda şarkı söylemek için angaje edilmiştir. Yüksek bir cüref alacak olan cici yıldız iki ay müddetle Londrada şarkı söyleyecek, müteakiben Holivuda dönerek yeni bir film çevirecektir.

* Londrada Madam Tosso isminde bir kadın “balmumu müzesi,, isminde bir heykel salonu tesis etmiştir. Çok san'atkar olan bu madam birçok meşhur kadınların balmumundan heykellerini yapmaktadır. Madam Tosso şimdide meşhur sinema yıldızlarının balmumu heykellerini vücuda getirmeğe başlamıştır ve ilk olarak meşhur yıldızlardan Mae Vest'in heykelini yapmağa karar vermiştir.

* Rişar Arlen'in sekiz aylık çocuğu geçenlerde fena halde hastalanmış ve hastahaneye yatırılmıştır. Çocukcağız el'an iyileşemediği için babası Rişar Arlen fena halde müteessirdir. Hatta can sıkıntısından günlerdenberi stadyoya uğramamaktadır.

* Maruf erkek yıldızlardan Jorj Raft altı hafta müddetle Meksikaya gitmiştir. Bu müddet zarfında istirahat edecek, müteakiben Holivuda dönerek yeni çevireceği büyük harp safhalarından birine ait olan filme başlayacaktır. Jorj Raft bu filmi bitirdikten sonra Avrupaya gelerek bazı tiyatrolarda dans numaraları gösterecektir.

* “İyi kadın,, ismindeki filmde elyevm büyük bir rol ifa etmekte olan yeni yıldızlardan Katlen Burke henüz bu filmi bitirmeden yeni bir mukavele daha imzalamıştır. Bu mukavele mucibince üç yeni film çevirecektir.

* Meşhur komik Şarlonun bir senaryo hazırladığı haber verilmektedir. Bu hususta malûmat isteyen gazetecilere Şarlo şu sözleri söylemiştir:

— Bana ait olan sırları öğrenmek istemenize hem hayret ediyorum, hem de bu teşebbüsünüzü cüretkârane buluyorum. Yapacağım şey olup bittikten sonra öğrenirsiniz. Sabırlı olunuz..”

Türk Sinemasında

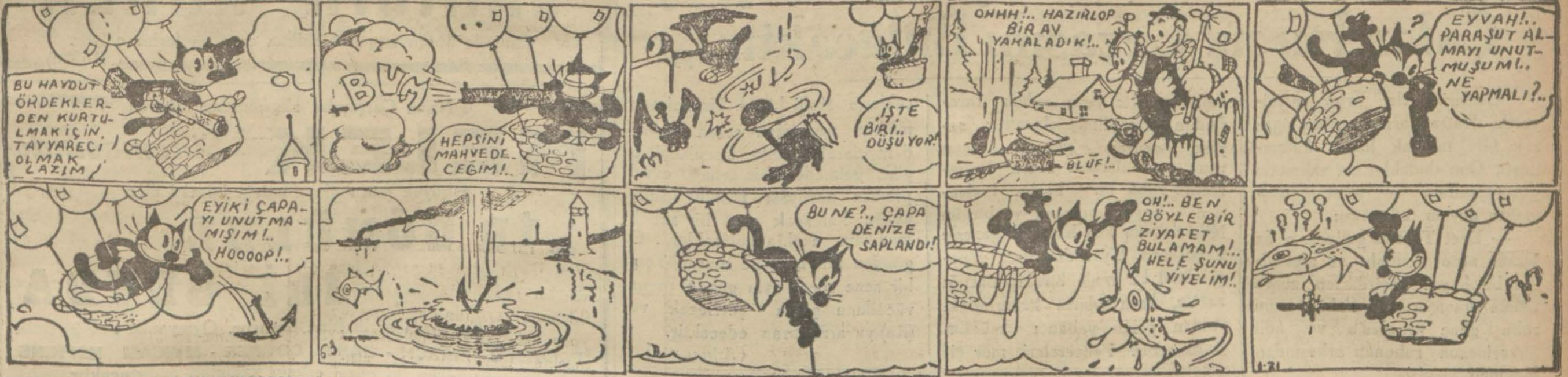
Bu sene Türk sineması cidden tebrike değer vaziyettedir. Çünkü hemen her hafta en güzel ve büyük filimleri gösterdi ve gösteriyor. Bu hafta gösterilen “Mumyalar Müzesi,, filmi de son çevrilen şah eserlerdendir. Büyük bir rağbet gören bu film, seyircilere iki saat müddetle eşsiz bir heyecan yaşatmaktadır.

Mae Klark

Burada size tebessüm eden cici yıldız Mae klark üstündeki şu banyo elbisesinin modelini bizzat kendisi çizmiştir. Elbise mavili beyazdır. Şapka yumuşak hasırdan örülmüştür. M. G. M.

Kısa Hikâyeler

İnsan Köpekler

Siz de bilirsiniz. Avcılar avaktılar mı, peşlerine bir sürü de köpek takarlar.. Köpekler her zaman hazır.. Silâh patlayıp ta av yere yuvarlandı mı, köpek bir hızla koşar, avı yakalar.

Bundan başka köpekler, geyiklerin, ceylanların düşmanıdır. Avcılar geyiklerin, ceylanların arkasından koşunca, köpekler öne geçerler, zavallıların bacaklarından ısırır, yere yuvarlarlar, yabut ta yollarını keserlerdi.

Bir gün ormanda bir geyik ile bir ceylan konuşuyorlardı.

Geyik dedi ki:

— Ceylân kardeş, bu köpeklerle doğrusu şaşıyorum!

— Ne diye?

— Ne diye mi? Düşün bir kere... O da hayvan, biz de.. Bizim kardeşimiz sayılır.. Fakat bizi yakalamak için elinden ne yapıyor.

Ceylân güldü:

— Ne diyorsun sen de, dedi. Madem ki insanlarla yaşıyorlar, elbette böyle olacak!..

Fıkra

Milyoner

Mektepte çok zengin bir çocuk vardı.. Bu çocuğun babası milyonerdi.. birgün bahçede konuşurlarken çocuk Afacana dedi ki:

— Babamın bir nasihatı var!

— Ne nasihatı?

— Fakirlere daima iyi muamele et! „ demişti

— Neden?

— Çünkü büyüyünce onlar da zengin olurlarmış dal..

Afacanın Monoloğları

Bunlar Yara mazlık Mı?

[Afacan sahneye ağır ağır girer.. seyircilere selâm vererek durur. İki tarafa korka korka bakılır.. Sonra elini uzatarak fısıldar gibi söylemeye başlar.]

— Vallahi duymasınlar amma, bu, bizim evdekilerden adeta bıktım, usandım, bir kere adım çıkmış.. ne yapmam yaramazlık, ne etsem yaramazlık.. bir şey değil, yaramaz aşağı, yaramaz yukarı derken kendi ismimi de unuttuğum.. unuttuğum değil, unuttum galiba.. beni ismimle, Afacan diye çağırırdıkları zaman, başkasını çağırıyorlarmış gibi geliyor bana.. aldırış bile etmiyorum. Fakat "yaramaz," dedilermi derhal koşuyorum. Mektepte yetmiyormuş gibi bir de evde bu söz..

Akşam mektep dönüşü şöyle bir mutfağa uğrayayım diyorum. Tel dolaba yaklaşıp, şöyle hoş gidenlerden biraz diş kirası almak hakkım değil mi?.. Ne yapalım canım? Belediye nasıl dükkanları, aşçıları muayene ediyor, ben de öyle yapıyorum.. ben de bizim dolaptakileri muayene

etsem ne olur? Fakat gel gelelim ettirmiyorlar efendim, bırakmıyorlar.. tam ben bu muayeneyi yaparken bir ses, annemin sesi:

— Ne o, yaramaz çocuk, yine ne yapıyorsun? Diye patlayıveriyor.

[Seyircilere doğru yürüyerek]:

Siz söyleyin canım, bu da yaramazlık mı Allah'aşkına?

Birkaç gün evvel evde uslu uslu otururken, akıma yine tatlı bir şey geldi: Haydi kendi kendime berberlik oynuyayım.. Köşede bucakta, makas, tarak, havlu falan buldum.. İşe başladım.. Fakat berberler saç keserler.. Ben neyi keseceğim.. Ne yapmam etsem diye düşünürken sobanın fırçası gözüme çarptı.. Hahl. İşte şu fırça saçı sakalile uzamış bir insana benzer.. Fırçayı alıp bir iskemlede oturan bir insana benzer. Makasla tarak başladı şıkır şıkır işleme.. tıpkı berberler gibi hem kendi kendime söyleniyor hem de hafif hafif "fırça beyi," traş ediyordum. Tuhaf değil mi "fırça beyin," saçlarını bir türlü beyenemedim, çok dağıtk.. Biraz daha keseyim dedim. Biraz daha, biraz daha derken zavallı fırça bey galiba fazla kırpıldı sıfır numaraya döndü, Kala kala bir sapı kalmamış mı? Hay Allah cesasını versin!.. Şimdi ne yapmalı?

Tam bu sırada odaya bizim tekir kedi girdi? Hah, buldum.. Kâfirin ne de iri bıyıkları vardı! Nedir bunlar canım!.. Zaten bu uzun bıyklara ben her zaman kızardurdum. Bu zamanda

palabıyık modası kaldı mı ya!.. Tekiri de iskemle oturttum. Hınzır kâfir, benim iyiliğimi anlayınca öyle güzel, öyle hoş kuruldu ki.. Onun da boynuna havluyu sardım. Traşa başladım. Tekirin birkaç dakika sonra o koca bıyıkları kayboluverdi. Kayboldu amma, işte tam bu sırada annemin fırtına gibi sesi kulakımın dibinde:

— Seni gidi afacan, senil bu ne yaptığını diye bağırmas mı?

Tuh, ne yapmalı şimdi?.. Kaçamadım.. Annem beni yakaladı. Kırpma kırpma kel ettiğim fırça ile alıp verdi. Alıp verdi. Yani, şey, çok azarladı.. Öyle azarladı, çok fena oldum. Pestil gibi yerlere serildim.

[Seyircilere doğru dönerek dudaklarını büker]

— Siz söyleyin allah aşkına, bu da yaramazlık mı canım?

Re-Ka

— Senin saçların siyah, kardeşininki sarı neden?..

— Annem kardeşimi, saçlarını sarıya boyadıktan sonra doğurdu da..

Kısa Hikâyeler

Kuş Beyni

Kuşları sever misiniz?.. Hele şimdi, ilkbaharları kuşlar çocukların çok hoşuna gider.. Yatağımızdan kalkınca hep onların seslerini dinlersiniz değil mi?.. Kuşlar kendi aralarında konuşurlar amma biz anlamayız.. Neler söylerler neler konuşurlar, o güzel sesleri ile öttükleri vakit nasıl şarkılar söylerler, bilmeyiz..

Bir kuş, bir ilkbahar birkaç yumurtadan çocuklarını çıkardı ve onlara, bir çınar ağacının üstüne dalların birinde bir yuva yaptı. Aradan günler geçti, çocuklar bir hayli büyüdüler..

Ana kuş her sabah erkenden kalkar, kirlara, tarlalara gider, çocuklarına, buğday, arpa taneleri, ekmek kırıntıları getirirdi.

Yine bir öğle vakti geldi ve yuvanın yanına koştı:

— Nasıl çocuklar, dedi. Yuvanız güzel değil mi?

Çocuklardan biri üst daldaki yuvayı göstererek:

— Bak anne, dedi. Orası daha güzeldir. Sabahları bütün müzikleri hep onlar dinliyor, bize bir şey kalmıyor. O kata biz çıkalım!

Fıkra

Ne Lüzum Var?

Afacan birgün annesine sordu: — Anne sana birşey soracağım — Sor oğlum! — Yemekleri bize kim gönderiyor?

— Allah..

— Oyuncakları?..

— Allah..

— Bebekleri?..

— Allah..

Afacan şaşıtı:

— O halde babama ne lüzum var anne?..

Aptallığı Kim Yapmış?

— Dün akşam benim yaptığım vazifelere muallim ne dedi?..

— Ne diyecek büyük baba.. "Bu aptallığı sen yapmamışın, mutlaka başka biri yapmıştır," dedi.

OBURLUK

Minik Ali müthiş oburdu.. Okadar oburdu ki, önüne ne koysalar siler süpürür, ne verseler gutardı. O ufaklık karnına okadar Yemek te nasıl sığardı? demeyin sığardı işte.. Yer, yer, yer, mütemadiyen girdi.. Yemekten güç kalkar, annesi daima onu uzarlardı..

Bir gün Minik Ali hastalandı. Yatağa düştü.. Fakat hastalandı da, artık oburlağı geçti demeyin. Yine yemek istiyordu.

Bu onun için koskocaman bir illetti.. Nihayet babası düşündü, taşındı. Minik Aliği doktora götürmeye karar verdi. Bir sabah beraberce doktora gittiler.

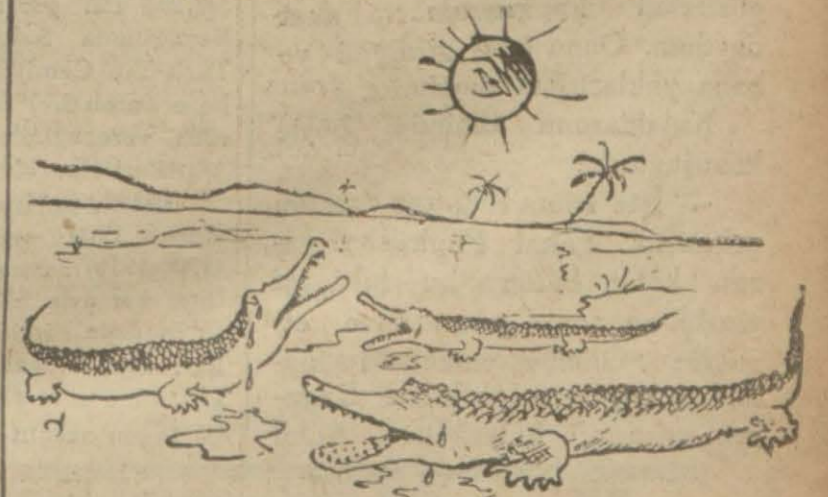
Doktor muayene etti ve babasına döndü:

— Kurtulmak için yalnız hamur işi, çorba, sebze, meyva, gumurta yiyebilir! dedi.

Minik Ali derhal atıldı;

— Bunları yalnız sabahları mı yiyeyim doktor amca?

Timsahların Göz Yaşı

— Oı anne susuzluktan ölüyoruz!.. — Ağlayın çocuklar ağlayın.. Göz yaşlarımızdan bir göl yapalım da içine girip kurtulalım!..

Dirilen Mumya

Yazan: Suat Sazan
Aşk ve macera romanı

No. — 67 —
2-4-934

“Ölünün Yanındaki Kıymetli Eşyayı Çalan Hırsız Cezasını Bulacaktır...”

Gözlerim de artık seçmiyordum. Hatta parmağımdaki sigarayı bile tutacak halim kalmamıştı. Onu dudaklarım zahmetle götürüyordum ve kont konuşmakta devam ediyordum:

— Evet Tazana gelince o da birkaç sene bedbaht ve mükedder bir hayat geçirdikten sonra ölüme kavuşmuştu. Fakat onun ruhu genç prensesin ve adil Mikerinosun ruhunun arkasından gidemedi...

O bir köle iken efendisinin kızına göz koymak gibi büyük bir hainlik ze küstahlık yapmıştı. Firavunlar, Allahlar gibi mukaddesi ve hain Tazanın ruhuna siyah nehirler üzerinde devler hücum etti. Onlarla didiği, parçalandı, paralandı ve nihayet Orizisin huzuruna geldiği zaman bir mabut gibi mukaddes telâkki etmeye mecbur olduğu melikesini insanî hislerle, insanî arzularla sevmiş olmak günahının sikleti adalet terazisini kırdı. Ve Tazanın günahkâr ruhu cezasını çekmek için karanlık ve derin bir uçuruma yuvarlandı. Orada zehirli yılanlar, korkunç timsahlar, kudurmuş fırtınalar vardı. Orada akrepler, çyanlar vardı. Bütün bunlar o ruhu didikledi, kamçıladi, dövdü. Asırlarca süren bir azapta sonra bir gün oruh bir başka bedende can buldu. Bu beden...

Yerimden fırlamıştım, ona doğru yürümek istiyordum, fakat ayaklarım yere mihlanmış gibi idi. Bağırıyordum:

— Bu beden bir demir amelesinin vücudü idi. Bu demir amelesi Ragazeci... Öyle mi. Açlık ve sefaletten kudurmuş bir sırtına dönen ve aç insan kafilerle birlikte mezarları soyan bir hırsız...

Kont bana yaklaşmıştı:

— Hatırlıyor musunuz Mister Dawson dedi.

Hatırlıyor midim? Neyi hatırlıyordum yarabbi. Bu ne idi?.. Yoksa karşımda duran adam konuşuyor muydu?.. Elimden yere düşen bu sigara.. Bu sigarada yoksa esrar mı vardı... Bütün bunlar bir rüya mıydı?

Yeniden koltuğa düşmüştüm. Kontun başka âleme mensup ve benden çok uzaklarda olan bir insan gibi ötede ilerlediğini görüyordum. Odanın kapısına gidiyordu... Ve kapıdan çıkıyordu...

Kapıdan çıkalı ne kadar zaman olmuştu bilmiyorum zannediyordum bu uzun sürdü. Ben hep kendi yerimde oturuyordum. Ve gözlerimi kapamıştım.. Fakat duyduğum. Onun içeri girdiğini ve bana yaklaştığını duydum...

Kulaklarım dibinde böyle konuşuyordu:

— İşte sonra Ragazeci cezasını çekmiştir. Fakat Papirüsleri yazan kâhin bütün bu hikâyeyi yazdıktan sonra şunu ilâve etmiştir: “Ölünün yanındaki kıymetli eşyayı çalan hırsız Ragazeci cezasını bulacaktır... Ruhu

daimi surette fena ruhlar tarafından zapt edilmiş olacaktır, sayısız asırlar geçecek uzun uzun zamanlardan sonra Ragazeci'nin ruhu bir başka bedenden hayat bulacak ve bir gün Mikerinosun kızı hırsız Ragazeci'ye karşılayacak. Siyah duvarlara güneşin kızıl bir renk bırakıp battığı saatte, kara suların kenarındaki yoldan gelen yabancı mücrim Ragazeci'dir. Pencere mor çi-

çeklerle süslü küçük bir dairede mücrim asırlardan sonra birinci defa olarak onunla karşılayacak o gün gelmeden bir sene evvel prensin mumyası tabutu içinde ayağa kalkacak ve bir sabah mumyayı ayakta bulacaklar... O günden tam bir sene sonra.. Tam bir sene sonra aynı günde prens vücudunu şarka çevirecek ve (Ra) ya arzışkran edecektir. (Arkası var)

Gedikli Küçük Zabıt Kanununda Tadilat

Ankara, 1 — Gedikli küçük zabıt kanununun tadili için hazırlanan lâyhada askeri Eseler, Harbiye, Tıbbiye, Baytar mekteplerini muvaffakiyetle ikmal edemeyenlerin gedikli küçük zabıt olarak mecburi mükellefiyetleri azaltılmakta ve arzu edenlerin vazifelerini asker olarak ikmal edebilecekleri tasrih edilmektedir.

Şimendifer İnşaatı İçin Tahsisat

Ankara 1 — Hükümet Fevzipaşa - Diyarbekir hattının ikmal için 4 milyon liralık daha masraf icrasına ve gelecek seneler için teahhüdata girişmek üzere mezuniyet verilmesine dair meclise bir lâyiha vermiştir.

Altın Aramak İçin Para
Ankara, 1 — Altın ve petrol arama işletme idaresine verilmiş olan 300 bin liralık tahsisat kâfi gelmediğinden hükümet 200bin lira daha tahsisat verilmesini meclisten istemiştir.

Meis Adasında Karışıklık Devam Ediyor

Kaş 31 — Meis'de nümayişçilerden beş kişi tevkif edilerek Rades'a götürülmüştür. Adaya 20 asker ile 20 jandarma getirilmiştir. Belediye işlerine kaymakam bakmaktadır.

Fransız Hariciye Nazirinin Seyahati
Paris, 1 (A. A.) — Hariciye Naziri M. Bartu 22 Nisan'da Varşovaya giderek iki gün kalacak, oradan Karakovi'ye ve ayın 26'ında da Praga gidecektir.

Toplantı, Davetler

Konferans
Türk Tıp Cemiyetinden: İstanbul Üniversitesi Rektörü ordinaris Profesör Neşet Ömer Bey 3/4/934 ertesi günü saat altı buçukta Beyoğlunda Sakaçıkmaç sokağında Türk Tıp Cemiyeti salonunda (Thronbose coronaire) hakkında bir konferans vereceğinden isteyen etibbanın teqrifleri rica olunur.

Galatasaraylılar Cemiyetinden: 1900 senesinden evvel ve (1900-1910) arasında mektepten çıkanların her ayın birinci salı günü Kulübümüzde içtima edecekleri mukarrerdir. Binaenaleyh nisanın 3 üncü salı günü saat (18) ile (20) arasında bu kısım azanın teqrifleri rica olunur.

MÜNİR NURETTİN B. VE ARKADAŞLARININ
İPEK
Sinemasında mevsimin
KONSERİ
4 Nisan Çarşamba
akşamı verilecektir.
Programda: **Dügâhkâr, allı yemeni ve saire gibi güzel eserler vardır.**

YILDIZ SINEMASI
(Eski Etual)
Şimdiye kadar yapılan operetlerin en güzeli
ADALAR ÇİÇEĞİ
Sevimli yıldız
MARTHA EGGERT ve
IVAN PETROVİCH tarafından
Büyük temaslı zengin operet

Askerlik Daveti

Üsküdar askerlik şubesi riyasetinden:
1 — Aşağıda sınıf ve doğumları yazılı efrat 934 Nisanında çağırılarak askere gönderilecektir.
A — 316 ilâ 326 bakayesile 327 doğumlu piyadeler.
B — 316 ilâ 328 bakayesile 329 doğumlu jandarmalar.
C — 316 ilâ 327 bakayesile 328 muzikular.
2 — Piyade ve muzika efradı için içtima günü 15 Nisan 934 tür. Bugün mezkûr sınıflara mensup yukarıda doğumları yazılı olanlar aynı günde saat 9 da şubede bulunmaya mecburdurlar.
3 — Jandarmalar için içtima günü 20 Nisan 934 tür. Aynı günde ikinci maddede yazılan saatte şubede bulunmak mecburidir.
4 — Bedel vermek isteyenlerin bedelleri 14 Nisan 934 akşamına kadar kabul edilir. Gerek bu celpte ve gerekse Teşrin 933 celbinde bedel vermiş olan efrat 1 Mayıs 934 te kıtaat ve müessisatta bulunmak üzere sevk edileceklerinden mezkûr nakdi bedel efradının 28 Nisan 934 günü şubede bulunmaları mecburidir.
5 — Yukarıki maddelerde yazılan efrat tesbit edilen günlerde şubeye gelmezlerse baksye kalacaklarından haklarında takibati kanuniye yapılaçağı ilân olunur.
6 — Yukarıda gösterilen sınıf ve doğumlara mensup ve şube mintakasında oturan yabancılar da dahildir. Bunların da aynı günde müracaat eylemeleri.

Sarışınların sarışını
LILIAN HARVEY
Bu hafta **İPEK** sinemasında
SARIŞIN KUKLA
filminde bütün İstanbul halkını cezp ve teshir ediyor.
(15274)

4 Nisan Çarşamba akşamından itibaren
MELEK Sinemasında
4 büyük müsabaka filminin ikincisi olan
BİR GÖNÜLDE İKİ SEVDA
Fransızca sözlü filmi başlıyor. Oynayanlar:
FREDERIC MARCH - GARY COOPER - MYRIAM HOPKINS
sinemanın bu iki güzel erkeği kadınları çıldırtacaktır.
(15275)

Emlâk ve Eytam Bankası İlanları

Esas No.	Mevki ve Nev'i	Teminat Lira
100	Büyükkada Nizam Deresi Sokağı 19 No.lu 4928 metre Arsa	200
103	" " Caddesi 7 No.lu 1076 metre Arsa	215
104	" " Aşıklar yolu Ada 154 Parsel 3 No.lu 12140 metre çamlığın 1/2 hissesi.	300
106	Büyükkada Nizam Ada 159 Parsel 3 No.lu 1573 metre bağ	100
108	" " 155 " 3 " 2960 " Çamlığın 1/2 hissesi.	370
119	Büyükkada Yorgolu Gazino ve Çamlığın 1/2 hissesi	860
153	" Ayanıkola 32 mükerrer No. 480/768 hisse bağ	100
258	" Kamino önü Volisi	1000
294	" Meşrutiyet Mahallesi Zöhre Sokak 7 No. 571 metre Arsa.	115
338	Kınahada Yah Sokak 57 No.lu 4796 metre Arsa	96
341	" Taş İskele Volisi	100
342	" Jarden Volisi	160
343	Burgazadası Halik Volisi	600
345	" Köyönü Volisi	180
346	Kınahada İskele Volisi	180
347	" Manastır Volisi	160
348	" Yanık Volisi	160
406	Burgazadası Petriç Volisi	320

Yukarıda yazılı emlâk bedelleri 8 taksitte ödenmek şartile satılmak üzere açık arttırmaya konulmuş olduğundan taliplerin ihaleye müsadif 7 Nisan 934 cumartesi günü saat on birde şubemize müracaatları. (221)

Esas No.	Mevkii ve Nev'i	Teminat Lira
78	Kandilli Mektep sokak 10 No. lı 36 dönüm arazi	254
177	Kandilli - Vanıköy caddesi 5-7 No. lı 14 dönüm arazi	660
179	Üsküdar Altunî Zade Nişantaşı caddesi 7/11 No. lı 94 dönüm tarla	376
185	Beylerbeyi Bostancıbaşı mahalle ve sokağı 66 No. lı Kayıkhane ve mutfak mahalli	222
194	Vanıköy mahalle ve sokak 2 No. lı 2584 arşın arsa	516
214	Kandilli Mektep sokak 14 No. lı 49,5 dönüm arazi	200
215	" Mezarlık sokak eski 26 No. lı 50 dönüm arazi	200
216	" " " " 27 " 70 " " "	280
245	Yeşilköy Şevketiye mahallesi Bülvar sokak 20-22 No. lı 176 metre arsa	176
284	Findıklı Selime Hatun mahallesi Saray Arkası sokak 8 No. lı 1995 metre arsa	2000
437	İla Şişli Büyükdere caddesinde 401 No. lı garajdan müfrez 50 ilâ 200	
450	250 ilâ 360 metre murabbaında 14 kut'a arsa	

Yukarıda yazılı Emlâk bedelleri sekiz taksitte ödenmek şartile satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Taliplerin ihaleye müsadif 17/4/934 Salı günü saat on birde şubemize müracaatları. [222]

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:
Keşifnamesi, projesi ve fenni şartnamesi mucibince Maltepede Tecrübe istasyonunda mevcut hangar ve cemekeanın yeni satın alınan Cevizlikteki idaremi arazisine nakli, tesisi ve tadili pazarlıkla yaptırılacaktır. Taliplerin keşifname, proje ve fenni şartnamesini gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere %7,5 teminatlarla birlikte 11/4/934 çarşamba günü saat 15 te Galatada Alım, Satım Komisyonuna müracaatları. "1444,,

TÜRK ALTIN ARAYAN KIZLAR
Sinemasında
Fransızca sözlü
Senenin en muhteşem harikası!...
5 NISAN Perşembe AKŞAMI Başlıyor.
(15285)

İTTİHAT ve TERAKKİ

— Her hakkı mahfuzdur —

Nasıl Doğdu?..

Nasıl Yaşadı?..

2-4-934 Nasıl Öldü?..

Dördüncü Kısım No. 48

Ziya Şakir

Yirmi Atlıdan İbaret Kafile Dağdaki Âsileri Yıldırması...

Mustafa Kemal Beyin bu plânı, askerlik noktalarından gayet metin esaslara istinat etmekle beraber, son derece makul ve adilane idare noktalarına da temas eylemekte idi. Mustafa Kemal Bey, bilhassa istikbali nazarı dikkat ve ehemmiyete alıyor; mücavir devletlerle Arnavutluğun vaziyet ve münasebatını göstererek, Arnavut milletini lüzumsuz yere hırpalamakta hiç bir mana ve faide olmadığını ileri sürüyordu... Mahmut Şevket Paşa, bilâmunaka bu plânı kabul etmiş ve derhal tatbikini emreylemişti. Aradan yirmi dört saat geçmeden her tarafta bir salâh eseri başgöstermişti. Günlerden beri toplarla tüfeklerle yapılan takip ve taarruzlardan hiç bir netice hasil olmadığı halde, bu plân sayesinde, muhtelif asi kuvvetleri ihata edilivererek kan dökülmeden istimanlar birbirini takibe başlamış ve o koca isyan sahasında birdenbire silâh sesleri azalmıştı. Bu esnada mühim bir hâdise olmuş ve herkes hayrette kalmıştı. Çıralova boğazı, elan asilerin elinde bulunuyordu. Altı tabur piyade ile Dugla tepelerinde bekleyen liva kumandanı Hasan Tahsin Bey, boğazı geçmek ve asileri Çıralovadan püs-kürtmek istiyor; fakat bu harekete münasip bir vaziyet bulamıyordu.

Bu sırada Mahmut Şevket Paşa, erkânharbiye heyeti ile Firzoviktekî Kuka karargâhına gelmiş, Çıralovada bulunan asilerin vaziyetini tetkik etmek istemişti. Mustafa Kemal Bey, hem asilere en yakın bulunan kıl'aları teftişten geçirmek ve hem de Çıralovanın vaziyetini daha yakından tetkik eylemek için Mahmut Şevket Paşayı ileri harekete teşvik etti. Teklif, pek cesurane idi. Fakat, asiler üzerinde icra edeceği tesir de o nisbette mühimdi. Buna binaen Mahmut Şevket Paşa, Mustafa Kemal Bey'in bu teklifine muvafakat gösterdi.

Mahmut Şevket Paşa ile Mustafa Kemal Bey, yanlarında Yüzbaşı Nuri [1] ve yaver, Mülâum İsmail Hakkı Beyler[2] olduğu

[1] Kutahya Meh'usu Nuri Bey.
[2] Eski Sinop Meh'uslarından. Şimdi (A. E. G.) Şirketi komiseri, İsmail Hakkı Bey.

Silâh toplamanın bütün Rumeliye teşmil üzerine Serexde ahâlinin silâhları musadere edilmiştir.

1 — Ortadaki sakallı ve siyah zat, Serex mutasarrıfı Hüseyin Kâzım Bey (Matbuat hayatında Şeyh Muhsini Faal) imzasıyla tanınmış ve yakında vefat etmiştir.)

2 — Mutasarrıfın yanında ve elinde kırbaç bulunuşu zat, 9 uncu nizamiye fırkasına memur mümtaz yüzbaşı Kâzım Bey. (Büyük Millet Meclisi Muhtemem Reisî Kâzım Paşa Hazretleri)

3 — Mutasarrıfın sağ tarafındaki zat, Selânik İstihbarat memuru yüzbaşı Nafiz Bey (Mültekalı miralay - Efrada ikamet etmektedir.)

halde atlara bindiler. Maiyetlerine on beş süvari aldılar. İleri doğru hareket ettiler. O civardaki kıl'aları teftiş ettiler ve sonra, Çıralovanın yalçın kayalardan mürekkep geçitlerine doğru ilerlediler. Asilerin işgal ettiği muntakaya girdiler. Yirmi atlıdan ibaret olan bu asker kafilesi, sarp ve çetin patikalardan ilerlerken, binlerce asinin tahassun ettiği kayaların arasından, öbek öbek yakılan ateşlerin dumanları tütüyor. Yüzlerce asi, pusularından dışarı uğrayarak pervasızca geçen bu cür'etkârları hayretle seyrediyordu... Nihayet, askerliğin aşk ve imanı galebe çalır. Asiler, akıl ve hayallerine sığdırmadıkları bu hareket ve cesaret karşısında dona kalmıştı. Bu suretle, binlerce asinin arasından bilâ hâdise geçen bu yirmi kahraman; Liva Tahsin Beyin karargâhına vâsil oldukları zaman, emsalsiz bir hayret ve takdir ile karşılanmıştı.

Mahmut Şevket Paşanın - bilâhare Meclisi Meb'usunda vuku bulan - beyanatına nazaran tam 100 tabur askerle yapılan harekât neticesinde Arnavutluk kısa bir zaman içinde sükûnet kesbetmişti. Fakat bu müddet zarfında gerek Arnavutlardan ve gerek askerden bir hayli ziyat verilmiş; birçok köyler, (hâkile yeksan) edilmişti. Avrupa devletlerinin müdahalesinden korkulduğu için hıristiyan Arnavutlara karşı hafifçe birer göz dağı verilmiş; fakat silâh toplamak ve asi aramak bahanesile İslâm Arnavutlara pek acı muameleler tatbik edilmişti. Mahmut Şevket Paşa, her fırsattan istifade etmiş; halka ve Arnavut rüesasına müteaddit nutuklar vermişti. Paşa bu nutuklarında daima (makam hilâfet) in kutsiyetinden bahsediyor, İslâm Arnavutların bu kuvvete merbutiyetini takviye etmekle onların sadakatini temin eylemek istiyordu. Daha hâlâ isyanın hakiki sebepleri araştırılmıyor; daha hâlâ hükümetin halka olan borcu nazarı dikkate alınmıyordu. Dökülen kanlar henüz ortada duruyor; yanan ve yıkılan ocaklardan dumanlar tütü-

yor; koca bir milletin bunlardan basıl ettiği acı intiba, boş ve beyhude sözlerle teskin ve teseliye edilmek isteniyordu. Mahmut Şevket Paşanın, ayetler ve hadislerle karışık nutuklarını dinliyen Arnavut rüesasının halinde bir inkıyat ve teslimiyet görünüyordu. Fakat, bunların gözlerinde için için bir ateş yanıyor; yaralanan izzenefislerinin ıstırap çatılan kaşlarından anlaşılıyor.

(Arkası var)

RADYO

2 Nisan Pazartesi

VARŞOVA (1414) — 19.40 şarkı, 20.52 Şikago Prensi İsmind ki o. eret. LÜKSEMBURG (1301) — 21 İtalyan gecesi.

PEŞTE (550) — 21 Fledermaus operettinin jübilesi.

VIYANA (506) — 19.20 gramofon, 21 Fledermaus operetti.

MÜHLACKER (522) — 20.30 keman ve piyano, 21 bir tiyatrodan nakil.

ROYA (420) — 20.55 gramofon, 21.45 konser, 22.45 şarkı.

BÜKREŞ (364) — 19.20 keman konseri, 21 askerî lando, 21.45 Bee hoven konseri.

3 Nisan Salı

VARŞOVA (1414) — 19.35 gramofon ile cazband, 20.05 haber ve muhtef, 21.02 Vagner konseri.

LÜKSEMBURG (1304) — 21 Belçika gecesi, 21.50 karışık konser.

PEŞTE (550) — 20.10 gramofon, 22.10 konser.

VIYANA (506) — 18.35 konser, 19.10 yüksek musiki mektebinden nakil, 20.25 Maselli ka o ismiindeki operet.

MÜHLACKER (522) — 21 Hans Turner'in şarkıları.

ROMA (420) — 20.40 gramofon, 21.45 Triyesteden nakil.

BÜRES (364) — 21 senfon.

Hanımefendi, Kaydediniz...

YAKUT

İstanbul

Haber Doğru Çıktı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ysile, adeta zaruri bir uğrak yeri olmuştur. Bundan başka Yunan hükümeti tersaneler için teşviki sanayi kanunundan başka daha birçok muafiyetler kabul etmiştir.

Tamir edilmesi icap eden gemiler herşeyden evvel burasını tercih ediyorlar.

Diğer taraftan tamir için orada kalan gemiler kolayca ve ucuz tarafından kömür de tedarik edebiliyorlar.

Bu bahis üzerinde İstinye tamir havuz ve tezgâhları şirketi müdürü M. Şoduvar'la görüştük. Eize çok şayanı dikkat şeyler söyledi.

M. Şoduvar Ne Diyor ?

" — Bugün için bizim havuz ve tezgâhlarımız hakikaten boş vaziyettedir. Tersanelerimiz, daha ziyade yabancı gemilerden istifade eder. Halbuki bir seneden beri tersaneciliğimizin mühim bir rekabete mâruz bulunduğunu görüyoruz. Maamafih limanımıza uğruyan gemilerin gitgide azalması da mühim bir âmildir.

Tersanelerin iş görebilmesi için bol bol ecnebi vapuru uğraması

lazımdır. Gemi sahiplerine, bugünkü vaziyete rağmen Pire tersanelerini tercih ettiren mühim sebeplerin başında kömür meselesi gelir. Pirede tersanelerin civarında birkaç kilometre uzunluğunda bir rihim yapılmıştır. Buraya tamir, yük ve yolcu için gelen bütün vapurlar kömürlerini bizdekenden daha çok ucuza temin etmektedirler. Misal meydandadır:

İşte biz fabrika için kömürün tonunu on iki liradan alıyoruz. Halbuki Pirede bizim kömürlerimizin tonu (6) nihayet (8) liraya satılıyor. Sonra; orada işçilik daha çok ucuz. Hükümet bilhassa deniz inşaat tezgâhlarında çalışan amele için bazı muafiyetler kabul etmiştir..

Hulâsa: Bütün bu sebepler bir araya gelince;

Tersaneciliğimiz sönmeye mahkûm bir vaziyete düşüyor. Maamafih eğer İstanbul eskisi gibi batta daha fazla vapur uğrağı bir liman haline girerse o zaman diğer meselelerin ehemmiyeti silinir.. İşin sıklet merkezi limandadır..

İstanbuldan Ankarayı Seyredebilecek Bir Alet

(Baştarafı 1 inci sayfada) tasile mübayaatta bulunan ilk adamım. Hususi surette teşhir edilen eşyayı kilometrelerce uzaktan gördüm. İçlerinden beğendiklerimi seçtim. Tıpkı mağazanın içinde imişim gibi.

Bu, tecrübenin birincisidir.

Kilometrelerce uzakta oturan bir adam bir hırsızlığa uğradı, telefonla polise haber verdi. Eşkalini tarif etti, resimlerini ve parmak izlerini gönderdi. Bir iki dakika içinde gelen fotoğraflar bir iki dakika içinde polis müdüriyetinin bütün şubelerine tamim edildi. Çok geçmeden hırsızın teşhisi ve tevkif edildiği haberi geldi.

Bu, tecrübenin ikincisidir.

Sahilden yüzlerce kilometre geride, rahat bir koltukta oturmuştum. Manş denizi üzerinde, kesif bir sis dalgası içinde uğraşan iki İngiliz tayyaresinin bocalamalarını seyrediyordum.

Bu, tecrübenin üçüncüsüdür. İngiliz mühendislerinin gösterdikleri bu harikaları ilk defa olarak ben gördüm. Fakat bir iki sene içinde bu harikalarından istifade etmek sizin için de mümkün olacaktır.

Tecrübe Nasıl Yapıldı?

West - Endin bir müessesesindeyim. Önümde bir ayna ile bir nevi telefon vardı. Mağazada benim için hazırlanan meşheri bu aynada görüyordum. İstedigimi bu telefonla söylüyordum, söyleneni de yine aynı vasıta ile işitiyordum. Aynaya akseden resim küçük, fakat pürüzsüzdü. Ses ise tertemizdi.

Bana evvelâ kadın şapkalarını göstermelerini istedim. Aynada bir kadın model peyda oldu. Elinde iki şapka vardı. Bunları yekdiğerini müteakip başına geçirdi. Her ikisini de beğendim ve satın aldım. Sonra başka eşyayı seçmeye koyuldum.

Bu tecrübeyi müteakip bana polis müdüriyetinin hususi odasında geçen bir sahneyi görmek isteyip istemedigimi sordular, muvafakat cevabını vermedikim üzerine bir haydutluk vak'asının tahkiki işlerine uzaktan şahit yaptılar.

Yeni keşif, tayyare işlenmesin-

de de çok fayda verecektir. Bu maksatla yapılan tecrübeye de hazır bulundum; hava karanlıktı, kesif bir sis vardı. Bununla beraber bu sis içinde tayyarelerin uçtuklarını görüyordum. Hiç müşkülât çekmiyorlardı, çünkü her pilotun önüne bir aynalı harita asılmıştı, bu haritanın üzerinde kendi tayyarelerinin müteharrik bir resmi vardı. Bu resim meselâ Kale şehrinin üzerine mi geldi, tayyareci aşağısını görmese bile bilirki oradadır.

Maamafih istical etmeyiniz. Tecrübeyi yapan mütehassısın söyledigine göre keşif henüz çocukluk devresindedir, fakat bu çocuk sıhhatli bir çocuktur.

Tesekkür

Topkapı Türk Fıkraperver Hayır müessesesinden:

Müessesemizin 25 inci yıldönümü hasebile pek kıymetli tir alâka gösteren matbuatımıza, şehir ve memleket dahil ve haricinde bulunan yurttaşlarımıza, gerek telyazısı ve gerek mektup göndermek suretile alâka ve tebriklerini esirgemiyen teşekkül ve müesseselere öz yürekten şükran duygularımızı iblâğ ve bu alâkanın mesaimiz üzerinde pek derin tesirler husule getirdigini arzederiz efendim.

İstanbul 7 inci icra memurluğundan:

Fatih Çırcarda Hacıhasan sokağında 6 No. lı hanede mukim iken elyevim ikametgâhi meçhul bulunan Hakkı Bey'e

Mustafa Ef. tarafından 17-3-34 tarihli takip talebi ile bir kta vefatferoğ senedine müsteniden zimmetinizde matlubu olan 500 liranın masarifi icraiye ve haciz yolu ile tahsili için tanzim olunup 34/1566 No. lı dosya ile ödeme emri berayı tebliğ ikametgâhımıza gönderilmiş ise de ödeme emri zabına verilen meşruhatta mezkûr ikametgâhi terkettiginiz ve yeni ikametgâhınızın da meçhul olduğu anlaşılmış olduğundan yukarıda yazılı borç masrafları işbu ilân tarihinden itibaren bir ay içinde ödememiz ve borcun tamamına veya bir kısmına ve yahut alacaklımın takibat icrası hakkına dair bir itirazınız varsa yine bu bir ay içinde icra dairesine bildirmeniz ve bildirmediginiz takdirde aynı müddet içinde ve icra iflâs kanununun 74 üncü maddesi mucibince mal beyanında bulunmanız lazımdır. Beyanda bulunmanızın hapisle tazyik olunacağımız borcu ödemey veya itiraz etmezseniz hakkımızda cebri icraya devam olunacağı mezkûr ödeme emrinin tebliği makamına kaam olmaak üzere ilân olunur. (15256)

SON POSTA

nın

İLÂN FIATLARI

- 1 — İlânın tek sütun 1 satır gazetesinin metin yazısıyla vasatı 4 kelimedir.
- 2 — Aynı yazının 2 satırı 1 santimdir.
- 3 — Daha kalın ve daha ince yazılar santim ile hesap edilir.
- 4 — Sayfasına göre ilânlar aşağıdaki fiatlara tâbidi:

Sayfa	Santimi	Kr.
1 inci	400	Kr.
2 "	250	"
3 "	200	"
4-5 "	100	"
Diğer sayfalarda	60	"
Son "	30	"

Kanlı Bir Kavga

İki el silâh patladı.. Gâvur Mehmet, "Yandım!," diye yere yıkılıverdi

— Şunun için ki.. bu herif aptaldır. Ne kaçmasını, ne de saklanmasını bilemez. Eline parayı alır almaz doğruca bir meyhaneye gider.. şüphesiz orada boşboğazlık eder. Daha biz burnumuzu bile İstanbuldan çıkarmadan yakayı tekrar ele veririz.

Bu son sözleri bir sükût takip etmişti. Tekrar sandık kapakları açılıp kapanıyor; Karmen olduğu anlaşılın kadının ayak sesleri oda da süratle dolaşıyordu. Gâvur Mehmet, Hüsnü Efendinin elini şiddetle sıktı ve kulağına eğilerek:

— İştಿಯormusun Hüsnü Efendi.. Anlyormusun dönen fırladıkları.. Vay kâfir karı vay.. Demek ki gardiyayı kandırmış.. O da kaçmış.. Salih ile burada buluşmuş.

Diye fısıldadı. Hüsnü Efendinin cevap vermesine vakit kalmadı. Salih söze başladı. Kat'i bir lisanla:

— Hayır, Karmen.. Ben bu işi yapamıyacağım.

Diye mırıldandı. O zaman Karmen ayağını yere vurarak:

— O halde.. başımdan defol.. artık aramızda hiç bir alâka kalmadı. Hadi bakalım.. sen bir tarafa.. ben bir tarafa.. gemisini kurtaran kaptandır.

— E, bizim paralar?..

— Ne paraları?..

— Canım bu kadar iş gördük. Ele geçirdiğimiz paraları, elmasları hep sana verdik. Hani bunları sonunda taksim edecektik ya?

— Evet amma.. bütün arkadaşlar da beraber olmak şartı ile..

— Bugün ortada seninle ben varım. Bunlar da ikimize aittir.

— Paralar burada değil.

— Nerede ise, gidip alalım.

— Bu da mümkün değil.

— E, ne yapacağız?..

Karmen, asabi ve boğuk bir sesle haykırdı:

— Sen böyle gevezelikte devam edersen.. beni de işimden alakoyarsan; burada tutulacağız

ve doğruca tekrar hapse tıkla-
cağız.. Allah seni buraya, benim
başıma belâ mı gönderdi, be he-
rif.. Çık.. Git, cehennemini di-
bine...

— Bir yere gitmem, Karmen..
Para...

— On para vemiyeceğim.

— Halbuki, ben hepsini ala-
cağım.

— Zor alırsın.

— Gebertirim, seni..

— Hele yerinden kımılda..

— Ay.. Beni.. O tabanca ile
mi korkutuyorsun?..

— Hele kımılda yerinden..
Hele bana doğru bir adım at..

— Atıyorum, işte.. Haydi
bakalım ne yapacaksınız?..

Bu anda boğuk bir ses işitil-
miş.. Salih'in, çevik bir kaplan
gibi Karmenin üstüne atıldığı
hissedilmişti. İki vücudun yere
yuvarlandığı, ve bunların biribi-
rile uğraşmaya başladığı, derin
derin solumalarından anlaşılıyor-
du. Gâvur Mehmet, birdenbire
yerinden fırladı:

— Hadi Hüsnü Efendi.. Tam
fırsat..

Diye homurdandı. İki zabıta
memuru, bir ada geri çekildiler.
Ve sonra bütün kuvvetlerle ka-
pıya yüklendiler. Kapı şiddetle
çatırdadı. Fakat açılmadı. O za-
man iki zabıta memuru, çıldır-
mış gibi bir hal aldı. Gâvur Mehme-
din bütün kuvvetle indirdiği bir
tekme, kapının alt kısmındaki
ayna tahtasını parçaladı. Fakat
o anda, birbirini müteakip iki
silâh patladı. Gâvur Mehmet:

— Yandım.

Diye bağardıktan sonra evvelâ
sendeledi ve sonra yere yuvar-
landı. Müthiş bir ısırap içinde
inlemekle beraber yine metaneti-
ni elden bırakmadı. Kapının par-
çalanmış olan alt kısmından içeri
tabancasını uzatarak iki el bo-
şalttı. Aynı zamanda, üzerine
kapanarak:

— Vah yavrum.. nerenden vu-
ruldun?..

Diye telâş gösteren Hüsnü
Efendiye:

— Sağ bacağımdan.. fakat
beni bırak.. onları kaçırma.

Diye bağardı.

Hüsnü Efendi, kapının alt kıs-
mında sarkan tahtaları parçaladı,
bir tarafa attı. Kendisi de içeriye
dalmıştı. Fakat odaya göz gez-
dirdiği zaman kimseyi bulamadı.
Derhal oda kapısından küçük
bir sofaya fırladı. Merdivenden
koşa koşa inen ayak sesleri ku-
lağına çarptı. Onlara daha ça-
buk yetişebilmek için hemen
merdivenin trabzanlarını tutan ci-
lâli tahtanın üstüne binerek bir
anda aşağıya kayd. Küçük mer-
mer bir taşlıkta Salih ve Karmen-
le karşılaştı. Bu iki canı, kapıyı
tutmuşlardı. Bir an sonra, kapıyı
açacak ve kurtulacaklardı.

Gözlerinde hiddet şimşekleri
çakan Hüsnü Efendi:

— Kıpırdamayın.. Vallahi ge-
bertirim.

(Arkası var)

Adresi Üstündeymiş

— Bana mektup var mı?
— Hangi isme?..
— Zarfın üzerinde yazar!..

Dünya İktisat Haberleri

Romanya Ve Alacaklıları

Geçen şubat ayında ecnebi
alacaklıların birer
Zıt
İddialarda
bulunuyorlar
müessesinden mü-
rekkep bir mali
heyetin Romanya-
nın mali vaziyetini tetkik etmek
üzere Bükreşe gittiklerini yazmış-
tık. Haber aldığımız göre heyet
Parise dönmüş ve alâkadarlara
tetkikat neticesini bir raporla bil-
dirmiştir. Bu raporda Romanyanın
mali vaziyeti iyi bulunmaktadır.
Mütehasıslar Romanyanın iyi
idare edildiği halde bütün mas-
raflarını kapattıktan sonra harici
borçları için senede üç ilâ üç
buçuk milyar leylik bir tahsisat
ayrabileceğini iddia etmektedir-
ler. Maamafih Romanya hükümeti
bu iddiayı doğru bulmamakta
ve alâkadar makamat bu raporda
ileri sürülen esbabı mucibeleri
reddeder mahiyette bir cevapna-
me hazırlamaktadırlar. Argus
gazetesi iyi membalardan hükü-
metin harici borçlar için 1934
- 1935 senesi bütçesine ancak bir
milyar ley tahsisat koyacağını
haber almıştır.

Belçikanın Afrikadaki müstem-
lekesi olan Kongo-
ya son zamanlarda
Japon Dam-
pingi Ve Bel-
çika Sanayii
külliyeti miktarında
Japon malı çıkar-
ılmıştır. Gayet ucuz fiata satılan
bu eşya karşısında Avrupa ve
bilhassa Belçika masnuatı rekabet
edememiye başlamıştır. Bu hali
gören Kongo hükümeti Japonya-
dan vaki idhalâtın gümrük res-
mini arttırmıştır. Gümrük resmi
çok yükselince Japon malları gir-
memeye ve fiatlar tekrar binmeye
başlamıştır. Bu vaziyet üzerine
Japonlardan evvel Belçika sana-
yecileri alâkadar makamlara mü-
racaat ederek Japon mallarının
eskisi gibi aşağı bir tarife ile
idhaline müsaade olunmasını rica
etmişlerdir. İlk nazarda garip görü-
len bu teklifi Belçika sanayicileri
şu suretle izah etmektedirler:

Kongoda Belçika sanayii için
lâzım olan birçok iptidai madde-
ler hazırlanır. Bu işte kullanılan
ameleye gayet cüz'î bir gündelik
verilir. Bu küçük gelirle Kongo
sakinlerinin Avrupa mallarını al-
maları maddeten imkân haricin-
dedir. Japonyanın bu pazara
gönderdiği ucuz mallar tam
manasile bu ahalinin gelirine
uygun olan eşyadır. Bu insanların

İnkılâp Dersleri

Yusuf Kemal Bey, Cümhuriyet Reji- minde Nüfus Siyasetini Anlattı

Eski Adliye Vekili Yusuf
Kemal Bey dün İnkılâp tarihi
enstitüsünde derslerine devam
etmiştir. Yusuf Kemal Bey, dün-
kü dersinde yeni Türk rejiminin
iktisadi faaliyet sahasındaki
nüfus unsurlarını tetkik etmiş,
yeni devletin nüfusa verdiği
ehemmiyeti anlatmıştır. Yusuf
Kemal Bey dünkü dersinde
şunları söylemiştir:

— Yeni Türk rejimi, devlet
şeklini halk devleti şekline koy-
duktan sonra bu değişiklik
iktisadi faaliyetlere de tesir etti.
Çünkü yeni kanunlar, iktisadi
muhitteki maniaları kaldırıyor-
du. İktisadi muhitin bütün engelleri
temizlendi. Hukukî muhitte bu
değişiklikler oldu. İktisat dersin-
de hukuk bahsinden yalnız
mülkiyet hakkı, serbest çalışma
meselesi mevzubahs olur. Ben
daha geniş bir tarzda anla-
tacağım. İktisadi faaliyet ve ik-
tisadi muhite bir de insanî mu-
hit olarak bakarsak, denebilir ki,
millî iktisadın insan unsuru da
tetkike değer. İktisadi faaliyet,
yalnız para kazanmak faaliyeti
değildir. İnsanî muhit, iktisadi
faaliyetin hem vasıtası, hem de
gayesidir. Çalışmayı insan yapar,
ve bu çalışma insan için yapılır.
En büyük âmîl insandır. Saadetin,
refahın insanın keyfiyeti ile şid-
detle alâkası vardır. Nüfus ne
kadar çok olursa iktisadi faaliyet
okadar yolunda olur. Saadet,
refah yerinde olur. Nüfus mese-
lelerini tetkik edeceğiz: yeni
Türkiyede nüfusa ne suretle
ehemmiyet verilmiştir?

Arkadaşlar, yeni Türkiyenin
tarhinde nüfus meselesi denince
evvelâ bir mübadele meselesile
karşılaşırız. Yunanlılarla Lozan
sulhu aktedilmeden evvel, bir
mukavele akdettik. İstanbulda bu-
lunan Ortodoks Rumlarla, Garbi
Trakyadaki Müslüman Türkler
müstesna olmak üzere Türkiye-

Avrupa mallarını alabilmeleri için
gündeliklerini arttırmak icap ede-
cektir. Halbuki bu piyasada
satılacak mallardan elde edilecek
kâra nazaran gündeliklerin arttır-
ılması suretile katlanılacak mas-
raf kat kat fazladır. Einaenaleyh
bu mahreci Japonlara bırakmak
Belçika iktisadiyatına daha uy-
gundur ve Japonların bu hareketi
Belçika sanayiiine rakip değil
bilâkis yardımcı bir rol oyna-
maktadır.

Bulgaristandaki ipek müstah-
silleri dünya ikti-
sadi buhranından
çok müteessir ol-
muşlardır. İktisadi nizamdaki bo-
zukluk bu memleketin ipek
böceği tohumu ve koza istihşalâtını
yarı yarıya düşürmüştü. Ancak
(1931) senesinde görülen
bu azamî gerileme hareketi son
iki senedenberi durmuş, hattâ
yeni bir inkişaf devri bile başla-
mıştır. (1929) senesinde Bulgaris-
tanın ipek kozası istihşalâtı
(2,374,553) kilo idi. Bu rekolte
(1931) de (1,109,589) kiloya yani
yarıdan aşağıya düşmüştür. Hal-
buki geçen (1933) senesi rekol-
tesi bu sahada çalışanlara
ümit verici bir şekilde yeniden
(1,363,624) kiloya yükselmiştir.
İstihşalâtın yüzde (65) i beyaz ve
mütebakisi sarı cinsindedir. İstih-
şalâtın merkezi sikleti Vartza'da
bulunmaktadır.

deki Ortodoks Rumlarla Yunanis-
tandaki Müslüman Türkleri deği-
şeceğiz, hem de mecburî olarak
değişmesini kabul ettik. (Kânunu-
sani 1921)

İki taraf ta böyle bir zaruret
görüyordu. Hatta Lozandan evvel,
ist.klâl muharebelerinden evvel
böyle mübadele işleri Osmanlı-
larla Yunanistan arasında konu-
şulmuştu. Muharebeden evvel
İzmir ve Balıkesir taraflarından
Rumlar Yunanistana gidiyorlardı.
Bu Rumlar kendi arzularile gidi-
yorlardı. Bir komisyon toplanmış,
müzakerelere dahi başlanmıştı.
Fakat araya büyük muharebe
girmişti.

Yeni Türkiye, bir dimağ sahi-
bi, bir kalp sahibi gibi düşünür
bir millet istiyordu. Tarihte, yan-
yana yaşayan iki köyün, iki ev
halkının biri müslüman, biri
ortodoks olduğu vakit, arada mü-
nazaalar çıktığı görülüyordu. Böy-
le münazaalar arzu edilir şeyler
değildi. Diğer tarafın da nüfusa
çok ihtiyacı vardı. Çünkü Yuna-
nistan büyümüşü. Mübadele işin-
de Yunanistan murahhası en
fazla âmîl oldu. Fakat biz iste-
dik, deye mesuliyetin hangi ta-
rafta olduğunu da burada araş-
tırmak istemem, Cemil Beyin
Lozan isimli eserinde ahali de-
ğişmesi meselesinden bahsederken
bir Yunan profesöründen naklen
bu işin hukukudüvel kaidelerine
muvafık olmadığını kaydediyor.
Profesör Mösyö Seferyadis bunu
böyle söylüyor. Bu zat niçin böy-
le söylüyor?. Burada bunu tah-
lil etmek istemem.

Yalnız şunu söyleyeyim ki Tür-
kiye bu meselede çok samimî
hareket etmiştir. Mübadele me-
selesinde yeni Türkiye mühim
bir siyaset takip etmiştir. Hat-
tâ bir vakitler, yalnız bu işle
meşgul olmak üzere bir de vekâ-
let ihdas edilmiştir, birçok muha-
cir geliyordu. Bunları iskân etmek
epice müşküldü. Devlet bu iş için
bütçesinden (28) milyon lira ayrı-
rarak sarfetmiştir.

Yeni Türkiyenin, millî ikti-
sadin, nüfus unsurunda, ilk takip
ettiği gaye, muhiti mütecanis
yapmaktır.

Yusuf Kemal Bey, bundan
sonra millî iktisadın insan unsuru
üzerinde sıhhat meselesini mev-
zubahsetti. Millî devletin sıhhat
işlerine ne kadar ehemmiyet ver-
diğini anlattı. Osmanlı devrinde
Türk israf ediliyordu dedi.
Büyük muharebede (3) mil-
yon Türk kaybettığımızı söy-
ledi. (3) milyon Türk kaybol-
masına mukabil, bir İmpa-
ratorluk yıkılmıştı. İstiklâl harbin-
de (36,951) Türk kazandık, istik-
lâli kazandık, dedi.

Bundan sonra, Yusuf Kemal
Bey Sıhhat Vekâletinin muhtelif
hastalıklarla nasıl mücadele et-
mekte olduğunu izah etti.

Yusuf Kemal Bey bu akşam
dersine devam edecektir.

SON POSTA
Yevmi, Siyasi, Havadis ve
Halk gazetesi

İdare: İstanbul : Eski Zaptiy.
Çatalçeşme sokakı No.25-1
Telefon — 20203
Posta kutusu: İstanbul — 741
Telgraf : İstanbul **SONPOSTA**

Abone Fiyatı

TÜRKİYE		ECNEBİ	
1400 Kr.	1 Sena	2700 Kr.	
750 "	6 Ay	1400 "	
400 "	3 "	800 "	
150 "	1 "	300 "	

Abone bedeli peşindir.
Gelen evrak geri verilmez.
Kâniardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara (10) kuruşluk
pul ilâvesi lâzımdır.
Adres değiştirilmesi (25) kuruştur.
Gazetemizde çıkan resim ve yazıları
bütün hakları mahfuz ve
gazetemize aittir.

TAKVİM					
Gün	PAZARTESİ		Kasım		
30	2 NİSAN		146		
	Arabi		Rumi		
	17 Zilh:ccc 1352		20 - Mart - 1350		
Vakt	Ezani	Vasati	Vakt	Ezani	Vasat
Gü.çeş	11 10	5 44	Akşam	12 --	18 34
Uğle	5 43	12 17	Yatsı	1 33	20 05
İktindl	9 18	15 52	İmsak	9 37	4 00

Banger Tereddütlü Bir Gece Geçirdi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

olduğunu anlayabilse. Ah rahat, geniş, sıkıntısız bir nefes alabilse! Fakat film yeniden başlamıştır: Otomobil dar bir kapının önünde durdu. Yine bir dizi üniforma, sonra küçük bir taşlık, tahta bir merdiven, loş bir sofa, tekrar tahta bir merdiven. Yine loş bir sofa. Fakat yarabbi ne de kalabalık. Bugün İstanbulun bütün bir semt polisi burada. İçlerinde sivil insanlar da var. Fakat İnsül bunları tanıyamıyor, isimlerini sonra öğrenecektir.

Emniyet müdür muavini Hüsnü, Beşinci şube müdürü Daniş, Kısmi siyasi müdür muavini Sadullah Beyler de burada.

Bir saniye İnsülün hatırlama Atınadan nasıl sıvıştığı geliyor, fakat burada, bu kalabalık arasında aynı şeyi nasıl düşünebilir. Bir kapı açılıyor, bir adım atılıyor:

—Mahkemenin huzurundasınız!

Hâkimlerimiz birkaç gündüzeri gazetelerde sergüzeştini okudukları adamı, dün huzurlarında kim bilir, belki de tahayyül ettiklerinden çok farklı bulmuşlardır:

Siyah elbisesinin üstünde büsbütün aklaşan beyaz saçlı, titrekin bir ihtiyar!

Şapkasını kapının önünde çıkarmıştı, hürmetle eğildi.

Reis: — Oturunuz!

Fakat nasıl isticvap edilecekti. Müflis banger Fransızca bilmiyordu, bilse de reis mahkemede türkçeden başka dil kullanamazdı.

Tercüman arandı, yoktu.

Birkaç dakika soruşturmayla geçti. Derken gazetecilerin safı arasında bir hareket görüldü. Eir meslektaş, Anadolu Ajansından bir memur, İstifan Vitalis:

— Ben biraz bilirim, emrederseniz hizmete amadeyim.

Ve isticvap başladı:

— Adım Samuel İnsül, babamınki de öyle. Anneminki Emma İnsül, 74 yaşındayım.

Heyecanı geçmişti. Sakin bir sesle söylüyordu.

Reis: — Kendisi ne ile meşguldür?

— Muhtelif ticaret şirketlerinde müdürlük, reislik, azalık yaptım, şimdi işim yoktur.

— İstanbulda nerede oturuyorlar?

İhtiyar banger bir saniye düşünür gibi oldu:

— Az evvel, limanda, isticvarım altında bulunan bir vapurda yaşıyordum. Memur efendiler geldiler. Dışarıya çıkma hakkımı söylediler. İtiraz ettim, dinlemediler ve işte şimdi huzurunuzdayım.

İhtiyar banger yorulmuştu:

— İzin verilerse oturayım. Ve reis tasvipkâr bir işaret yapınca banger oturdu:

— Nerelisiniz?

— Amerikalıyım, Şikago şehrindeyim.

— Hangi tabiiyette?

— İngilterede doğdum, Amerika tabiiyetini ihtiyar ettim, fakat şimdi bu nokta ihtilâflıdır, Yunan hükümetinin bir serbest seyahat varakasıyla dolaşıyorum!

Elini cebine soktu, kurşuni renkte bir cüzdan çıkardı. Bu, Yunan hükümeti tarafından verilmiş bir Lesse Passe dir, 5 ni-

san tarihine kadar muteberdir.

Kısa bir tetkik, sonra isticvaba devam:

— Ellerinde başka bir vesika var mıdır?

— Hayır. Amerikadan aldığım pasaportun müddeti bitmişti. Atina konsoloshanesinde kaldı.

— Az evvel ticaretle meşgul olduklarını söylemişlerdi, merkezleri neresidir?

Banger ikinci defa olarak düşündü, cebinden bir kart çıkardı, baktı:

— Merkezim Şikagoydu, 43 muhtelif yerde de şubem vardı.

İsticvap bitmişti. Sıra Amerika Sefaretinin Hariciye Vekâletimiz vasıtasıyla gönderdiği ithamnameye geldi. Okundu, iflâsla maznun olduğu hakkında Amerika mahkemesinden verilmiş hükümlerin tercümesini ihtiva ediyordu.

İnsül: — Bu okunan vesikanın İngilizce suretini görebilir miyim?

— Yoktur.

İnsül ithamnamenin Fransızca suretini aldı, göz gezdirdi, anlayamıyordu, bıraktı ve isticvabın son kısmı başladı.

Müddeiumumî muavini Nurettin Bey: — Mahkemei aliyelerine celbedilen Samuel İnsül efendinin Müttehit Amerika Cumhuriyeti tebaasından olduğu ve memleketinde kendisine atfedilen suçun hileli iflâs gibi adı suçlardan bulunduğu hakkında karar verilmesini isterim!

Mahkeme heyeti düşündü. Vaziyet sarıhtı:

— İnsül Efendinin Amerika tabiiyetinden olduğunu ve cürmünün siyasi ve askeri mesailden sayılmıyacağına suçunun hileli iflâs olduğuna karar vermişti.

İhtiyar banger yanına döndü, sordu, kendisine kararı tercüme ettiler. Yüzünde bir sevinç dalgası parladı:

— Heyeti hâkimeye teşekkür ederim.

— Mahkeme vazifesini yapmıştır.

İhtiyar bangerin bir endişesi daha vardı:

— Şimdi ne olacağım?

— Serbestsiniz?

Kulaklarına inanamaz gibiydi. Tekrar etti.

— Ne Yapacağım?

— Serbestsiniz. İstedığınız yere gidebilirsiniz!

Ahalinin dağılması için ihtiyar banger salonda bekletiliyordu. Ve bu arada da konuşmaya çalışıyordu. Tam bu sırada görüldü ki, kendisi verilen kararı:

Amerika tabiiyetinden olmadığı şeklinde yanlış anlamıştır. Yüzü buruştu bir daha anlamak istedi:

— Vapuruma da gidebilir miyim?

Bu nokta mahkemeye ait değildi:

— Bize serbestsiniz, istediğiniz yere gidebilirsiniz!

İnsül bir polis memurunun refakatında merdivenlerden indi. Kapıda bekleyen otomobile bindi. Belki vapruna gitmek istiyecekti. Fakat Perapalası yolunu tuttu.

Şimdi vaziyet şudur:

Ceza kanununun 9 uncu maddesi mucibince hükümetin e-nebi bir maznunu hükümeti mat-

KREM

Cildinizi soğğun ayazından, sıcağın şiddetinden korumak için, arzuya göre:

YAĞLI ve YAĞSIZ KREM PERTEV

kullanınız!

DABCOVICH ve Şürekâsı

Tel: 44708 - 7 - 41220

Avrupa ve Şark limanları arasında; muntazam posta.

Yakında Burgaz için hareket edecek vapurlar.

Slesvig vap. limanımızda

Anvers, Rotterdam, Hamburg ve İskandinavya limanları için yakında hareket edecek vapurları ve dünyanın başka limanlarında transbor demena

Slesvig vap. 5 Nisana doğru.

Fazla tafsilât için Galata, Frengyan han umumi acenteliğine müracaat Tel. 44707/8 - 41220

THEO REPPEN

vapur acenteliği

Polish - P. destine Line of the polish Transatlantic Shipping Co. Ltd.

Gdynia - America Line.

15.000 tonluk

"POLONIA,"

Transatlantik vapuru ile

Köstence - İstanbul - Hayfa - Yafa - Pire arasında muntazam ve lüks azimet ve avdet seferleri 1, 2 ve 3üncü sınıf kamaraları vardır.

Hayfa - Yafa - ve Pire için seferler:

6 Nisan saat 15 te

19 Nisan saat 15 te

3 Mayıs saat 15 te

17 Mayıs saat 15 te

31 Mayıs saat 15 te

Doğru Köstence için seferler:

1 Nisan saat 19 da

16 Nisan saat 19 da

29 Nisan saat 19 da

13 Mayıs saat 19 da

27 Mayıs saat 19 da

Seyahat müddeti:

İstanbul - Köstence 15 saat

İstanbul - Yafa 61 "

İstanbul - Hayfa 71 "

Her türlü seyahat muhasanatını ve son derece sağlamlığı rahat ve seyahat müddeti itibarile bu Transatlantik bilhassa sonbahar ve kış mevsimlerinde seyahat edeceklere gayanî tavsiyedir.

Fazla tafsilât için Galatada Frengyan hanında umumi acentahklara müracaat. Tel. 4 4707/8-41220-Yolcu için atlantik vapuru acentasına.

Galata rıhtım caddesi Tel. 40019 ve Vagonli - Kok ve Natta seyahat acentahklarına müracaat.

(15184)

buasına iade edebilmesi için bu maznuna atfedilen cürmün askeri ve siyasi mahiyette olmaması lâzımdır.

Hükümet te Amerika sefaretinin iade takriri karşısında kalınca evvelâ buna hakkı olup olmadığını anlamak üzere mahkemeye müracaat etmiştir. Mahkeme kararı ile hükümetin bu hakkı tanımıştır. Fakat hükümet bu hakkını kullanacak mı yani ihtiyar bangeri Amerikaya iade edecek mi? Bu noktayı diğer bir sütunumuzda bulacaksınız!

Şunu da ilâve edelim ki dünkü muhakeme safahatı yalnız, hileli müflis cürmile itham altında bulunan banger İnsülün şahsına aittir. Vapur serbesttir ve muhakeme safahatile mahkeme kararının vapur ile hiçbir alâkası yoktur. Vapur hareket etmek serbestisine tamamen maliktir.

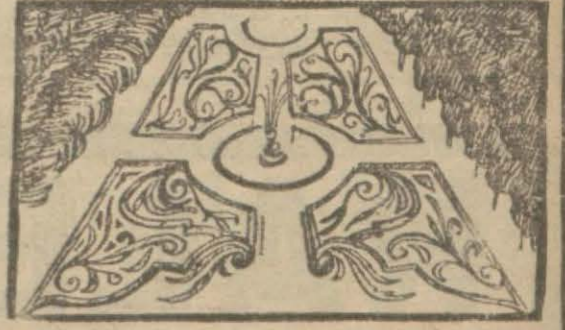
Fennî Bahçivanlık Müessesesi

LÜTFİ ARİF Şaht Han 10 No, İstanbul. Tel. 22968

Parklar, Bahçeler, Skuarlar, Plânlar yapar.

tohum, fidan, çiçek sovanı satar.

Salon fidanları, Güller, Kara filler Kaktüsler, Fennî g'brler, İlaçlar Katalog isteyiniz.

İstanbul Belediyesi İlanları

Umumi Mec'isin 1/Mart/934 tarihli içtimamında Belediye vergi ve resimleri kanununun 28 inci maddesi mucibince ve duhuliyeye resminin ilgası dolayısıyla müsteil maddelerden alınması icap den istihlâk resmi hakkında kabul edilen tarife aşağıya dercedilmiştir.

Alâkadarlara ilân olunur. "1356,"

Benzin kilosundan 40 par

Petrol " 20 "

Baküre-Mazot " 20 "

18/haziran/933 tarihinde neşrolunan 2279 numaralı ödünç

para verme işleri kanununun 9 uncu maddesi mucibince aşağıda isimleri yazılı faizcilerin %12 den fazla faizle verdikleri paraların %12 den fazlasının kanunda yazılı nispetler dahilindeki miktarları idarei hususiye hissesi olarak Belediyemize tediye edilmiştir. Be-

lediyeye verilen hisselerin %25 bu faizcilerden faizle para alanlara verileceği yine aynı kanunda yazılı olduğundan alâkadarların %12 den fazla faizin muayyen nispetteki idarei hususiye hissesinden kendilerine isabet edecek miktarı geri almak üzere Belediyeye müracaatları ilân olunur. "1462,"

Mustafa Kemal Paşa Belediyesinden:

Madde — 1 — Mustafa Kemal Paşa Kasabasının Nafia Vekâleti celilesinden tasdikli ve '89024,, lira bedeli keşifli elektrik tesisatı olbaptaki proje ve şartnamesi fenni ve evrakı müteferriası ve münakasa şartnamesi mucibince Nisanın onuncu Salı günü saat

On yedide Mustafa Kemal Paşa Belediye Encümenince teklifler muvafık görüldüğü takdirde ihalesi yapılmak üzere Yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

Madde — 2 — Talipler teklifnamelerini işbu tesisat için kavain mevzua dairesinde verilmesi muktezi bilûmum evrak vesaikile birlikte aynı müddet zarfında kapalı zarfla Belediye encümenine vererek makbuz almaları ve bedeli keşfin dipozito akçesini veya teminat mektuplarını yüzde yedi buçuğu nisbetinde ita etmiş olmaları meşruttur.

Madde — 3 — Talipler projeleri Yirmi Beş lira mukabilinde İstanbul Taksimde İstiklâl Apartmanında elektrik mühendisi Hasan Halet Beyden, Münakasa şartnamesini Mustafa Kemal Paşa Belediye Encümeninden alacaklardır.

Madde — 4 — Taliplerin Bir kaç yerde muvaffakiyetle tesisat yapmış olmaları şarttır. "1375,,

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübağ Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

Trabzon Yolu

EGE vapuru 3 Nisan

Salı 20 de Galata rıhtımından kalkacak. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Pulathane, Ordu'ya uğrayacaktır. "1439,,

İzmir Sür'at Yolu

GÖLNIHAL vapuru 3 Nisan

Salı 11 de Galata rıhtımından kalkacaktır. "1440,,

Zonguldak

Bartın Yolu

BURSA vapuru 2 Nisan

Pazartesi 19 da Sirkeci rıhtımından kalkacaktır. (1441)

Son Posta Matbaası

Sahibi: Ali Ekrem

Neşriyat Müdürü: Halil Lütfi

Her yerde

HARO

Mürekkepli

dolma kalemini

arayınız

1.50

T.L.

HALO

1.25

T.L.

HARO

Anadolu'da perakendeci aranıyor

Bütün Şark umumi depozitleri

N. de TOLEDO

İstanbul, Sultan Hamam

Hacıpasa Han No. 35

11636

Telefon : 20620

Kimyager

Hüsameddin

Tam idrar tahlili 100 kuruştur. Bilûmum tahlilat. Bahçekapı, Emlâk ve Eyyam Bankası karşısında İzzet Beyhanı (15250)

FIRSAT

1904 - 6196 S: 107-140 E: İngiliz marka matbaa makinesi ve motorü 15-4-934 pazar günü saat 14-16 arasında Çagalıoğlunda Alemdar nahiye merkezi yanındaki İçtiham Evinde satılacaktır. Görmek için hergün kapıya müracaat edilmeli. (15261)

İlaççılarınızı Bahçe-kapıda **SALİH NEGATİ** den almız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat, ciddi bir istikametle hazırlanır. **FOSFOTİN NEGATİ** Çok kaymetli bir bebek gıdasıdır. Bununla beslenen yavrular tombul ve kuvvetli, neş'eli olurlar. (14255)

